

Saulėta, dieną 35°, naktį 25°
Saulė teka 8:13, leidžiasi 5:48

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Sausio-January 19 d., 1974 m.

Kaina 15c

16

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6106
Over One Million Lithuanian In The United States

EGIPTAS IR IZRAELIS PASIRAŠĖ SUTARTI

VIENOJE VĖL SVARSTOMI EUROPOS KARO JĖGŲ MAŽINIMO KLAUSIMAI

VIENA. — Ketvirtadienį vėl prasidėjo Rytų-Vakarų derybos dėl karo jėgų sumažinimo centrinėje Europoje. Iš Nato grupuotės šioje konferencijoje dalyvauja: Amerika Kanada, Britanija, Vakarų Vokietija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas. Varšuvos Pakto valstybių: Sovietų Sąjunga, Lenkija, Čekoslovakija ir Rytų Vokietija. Stebėtojų teisėmis dar dalyvauja, vadinamos, flanko valstybės: Norvegija, Danija, Turkija, Graikija ir Italija. Sovietų bloko: Vengrija, Bulgarija ir Rumunija.

Jau pačioje atnaujintos konferencijos pradžioje Čekoslovakijos delegatas Radoslav Klein pakartojo komunistinių valstybių pažiūrą į karo jėgų mažinimą. Komunistai atmeta Nato siūlymą sumažinti pradžioje tik Amerikos ir Sovietų Sąjungos kariuomenių skaičių. Klein įrodinėjo, kad mažinti reikia ne tik tų dviejų valstybių kariuomenes, bet ir visų derybose dalyvaujančių šalių. Be to, mažinant kariuomenes, nereikia užmiršti aviacijos lėktuvų ir atominių ginklų.

Sovietams nesinori mažinti savo kariuomenių skaičiaus, jie stovi satelitinėse valstybėse. Niekas negali pasakyti, kas atsitiktų Lenkijoje ar Rytų Vokietijoje, jei sovietai išvežtų iš tų kraštų savo divizijas. Jos ten yra ne tiek kovai prieš "imperialistų agresiją" kiek vietinių gyventojų priepaundai.

Kitas dalykas, kuriam priešais sovietai ir jų satelitai, yra vakarų siūlymas palikti abiejose pusėse po 700 kariuomenių skaičių — po 700,000 vyrų. Toks sumažinimas reikštų, kad Nato pusėje reikėtų išvežti 77,000 kariuomenių, o komunistų pusėje — net 225,000. Varšuvos pakto reikalavimas, kad sumažinimas būtų vienodais nuosimčiais. Minėtas Klein pabrėžė, kad Varšuvos Pakto akimis, Europoje jau dabar yra geras karo jėgų balansas, nors faktiškai komunistų kariuomenės yra ir kariuomenių ir ginklų daug didesni skaičiai.

Vakarų sąjungininkų vardu kalbėjo olandas Byran van Ufford. Jo pasiūlymus atmetė čekas Radoslav Klein. Sekanti derybų sesija įvyks ateinančią antradienį. Derybos buvo pertrauktos nuo gruodžio 13 d.

Astronautai sumušė rekordą

HOUSTONAS. — Skylab 3 astronautai, kurių sveikata iš žemės nuolat seka specialistai, gavo leidimą išbūti erdvėje dar savaitę. Vakar suėjo lygiai devynios savaitės, kai astronautai Carr, Pogue ir Gibson gyvena ir dirba erdvės stotyje. Jie sumušė visus ilgo skridimo rekordus. Iki šiol rekordas buvo 59 dienos, kurios erdvėje išbuvo Skylab 2 astronautai.

Salta astronautų sveikatos ir savijautos, žemės ekspertai nuolat stebi ir laboratorijos kuro padėtį bei kitas aplinkybes. Šią savaitę erdvės laboratorija ėmė kaisti, temperatūra siekia virš 80 laipsnių, kurie vėliau nukris. Padidėjus karščiui, buvo atšaukti kai kurie astronautų darbai.

BEIRUTAS. — Japonija pasirašė sutartį su Iraku, kuriam Japonija paskolins vieną bilijoną dolerių už didesnius naftos kiekius. Pinigai bus naudojami finansuoti naftos pramonės projektams.

IŠ VISO PASAULIO

MANILA. — Filipinų Minda-nao saloje vėl prasidėjo kovos su vietiniais musulmonais. Nukentėjo trys miestai, žuvo 12 kariuomenės ir pabėgėlių stovyklose atsirado 10,000 žmonių.

TUNISAS. — Tuniso užsienio reikalų ministras Habib Chatti pareiškė, kad vyriausybė toliau studijuos unijos su Libija klausimą, tačiau jokios unijos nedarys, jei jai priešinsis Alžiras ar Marokas. Tunisas pasirašė su Libija unijos sutartį, tačiau dabar ji aiškinama, kaip intencijos pareiškimas, o ne praktiško veiksmų pažadas. Libijos vadas Quadafi iki šiol nieko nepasakė dėl unijos iširimo.

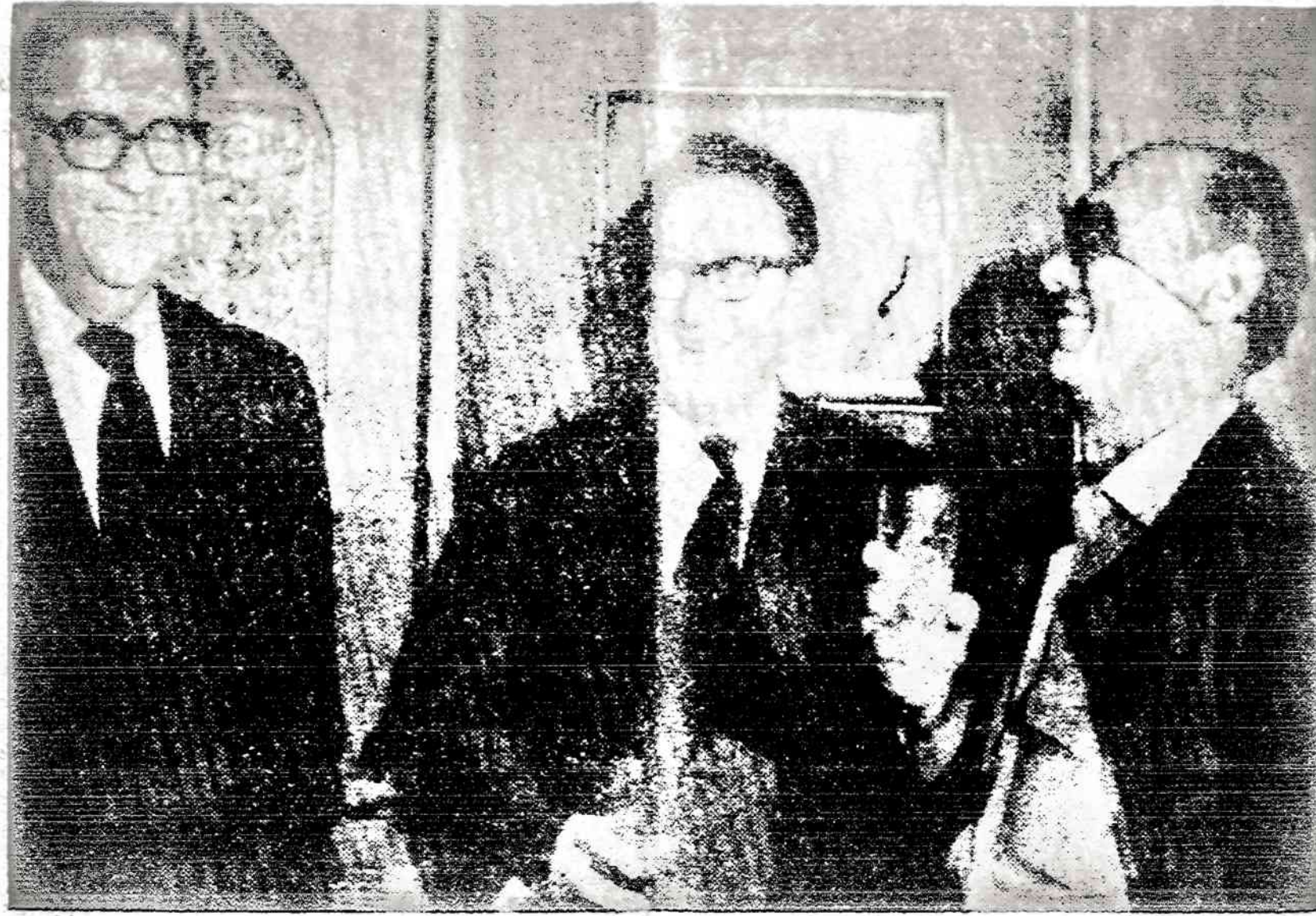
OAKLAND. — Kalifornijos aerodromo tarnautojas, lėktuvų valytojas Tilmon Rochelle gaudavo 359 dol. algos per mėnesį, jis pareikalavo pakėlimo ir gavo 389 dol. per mėnesį. World Airways bendrovės kompiuteris taip jo algą apskaičiavo, kad jis ėmė gauti 389 dol. ne per mėnesį, bet per valandą. Kol bendrovė klaidą susekė, Rochelle "uždėrė" virš 15,000 dol. Teisme jis aiškino, kad jo darbas bendrovę pradėjo teisingai vertinti ir tinkamai atlyginti. Dabar jis sėdi kalėjime.

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas atsisakė duoti vizą Kubos filmų direktoriui, kuris norėjo atvykti į Ameriką atsiimti premijos už jo sukurto filmą. Departamentas sakė, kad pernai vizas gavo apie 100 kubiečių, vykstančių į tarptautines konferencijas ar Jungtines Tautas.

ALŽIRAS. — Iki šiol Alžiras nebuvo prisidėjęs prie naftos kainų pakėlimo. Ketvirtadienį Alžiras paskelbė, kad ir jis savo naftos kainą pakelia 75%. Dabar statinė naftos kainuos 16.21 dol.

NEW YORKAS. — Gallupo opinijos tyrinėjimai parodė, kad ne tik amerikiečiai, bet ir kitų tautų vakar suėjo lygiai devynios savaitės, kai astronautai Carr, Pogue ir Gibson gyvena ir dirba erdvės stotyje. Jie sumušė visus ilgo skridimo rekordus. Iki šiol rekordas buvo 59 dienos, kurios erdvėje išbuvo Skylab 2 astronautai.

NEW YORKAS. — Amerikos delegatas Jungtinėse Tautose Clarence Ferguson kritikavo turtingas naftos valstybes, kad jos per mažai prisideda lėšomis prie neišsivysčiusių pasaulio valstybių remimo. Kai kurios arabų valstybės daugiau pačios gauna iš Jungtinių Tautų, negu joms padeda.

Valstybės sekretorius Kissingeris po sunkių derybų Tel Avive atsigaivina su Izraelio vyriausybės nariais Abba Ebanu, kairėje ir Moshe Dayanu — dešinėje.

SOVIETŲ SPAUDA DAUG RAŠO APIE AMERIKOS NEGEROVES

MASKVA. — Užsienio korespondentai Sovietų Sąjungoje pastebėjo padidėjusią spaudos kampaniją prieš Ameriką. Nors spaudos tonas nesiekia isteriško šūkavimo "šaltojo karo metu", vis vien, daug rašoma apie Amerikos negeroves, mažiau vietos skiriant Amerikos mokslo ar technikos laimėjimams. Sovietų spaudos skaitytojas gali, skaitydamas apie Ameriką, susidaryti vaizdą, kad čia kas antras žmogus — bedarbis, negrai gatvėse nuolat mušami ir šaudomi. Visi amerikiečiai sėdi šaltose, nekuriose patalpose, galvodami tik apie maisto brangimą, masinius streikus ir didėjančias sveikatos priežiūros išlaidas.

Sovietų laikraščiai bando įtikinti gyventojus, kad geriausias gyvenimas — tai Sovietų Sąjungoje, nors atsiranda "šmeižikų", kaip Solženicinas, kuris dergia "Motinėle Rusiją".

Kaip paprastai, daugelį pranešimų ir komentarų iš gyvenimo Amerikoje, komunistų spauda persispausdina iš pačių Amerikos laikraščių, kurie kritikuoja vyriausybę. Idomu tik, kad vieno dalyko sovietų spauda beveik nemini, — tai Watergate skandalo. Kremliaus vadai, mokytojai, nenori ir pavojų statyti santykių pagerėjimo, kurio autoritetas buvo prezidentas Nixonas. Todėl prieš Nixoną nieko blogo nerašoma, nors spauda plačiai paminėjo viceprezidento Agnew pasitraukimą ir jo priežastis, pridėdama, kad Amerikoje kyla visų emimas ir jų reikalavimas viešpatavimą visose visuomenės sferose.

Pravdos korespondentas Washingtono Boris Strelnikovas su pasipiktinimu paršė, kaip jis turėjo sumokėti Washingtono ligoninei 1,112 dol. už apendicito operaciją. Jis aiškino savo skaitytojams, kad Amerikoje patekti į ligoninę yra bankrutavimo garantija. Čia jis, žinoma, dalinai yra teisingas. Maskvos spauda, kuri niekada nepraneša apie lėktuvų, automobilių ar gamtos nelaimės Sovietų Sąjungoje, rūpestingai informuoja savo skaitytojus apie tokius įvykius Amerikoje. Laikraščiai pilni žinių apie Amerikos potvynius, žemės drebėjimus, žmogžudystes ir kitus nusikaltimus. Amerikiečiai sėdi tamsiose kambariuose, alkani, nes jie, o jų automobiliai stovi nenaudojami gatvėse, nes neturi degalų. Dėl to kalti biznio monopoliai, kurie išnaudoja Amerikos liaudį. Tass agentūra prinaša iš Jungtinių Tautų, negu joms padeda.

Libija paneigė samokslo gandus

WASHINGTONAS. — Libijos ambasada Washingtono paneigė gandus, kad Libijos vyriausybė turėjusi planą su arabų teroristais nužudyti valstybės sekretorių Kissingerį, kai jis atvyko į Beirutą gruodžio 16 d. Spauda rašė, kad arabai, kurie Romos aerodrome nužudė 31 asmenį, kaip tik laukė ir tikėjosi, kad lėktuve skris Kissingeris.

Libijos pareiškime sakoma, kad Libijos valstybė yra aukštų moralės principų. Liaudies revoliucija įgyvendinusi aukščiausius žmonių tikslus, vertybes ir idealus, pasisakančius už pasaulines teises ir teisingumą visai žmonijai.

Esą juokinga kaltinti Libiją kaip planavusią nužudyti bet kurį žmogų. Tokie kaltinimai esą nuogi gandai, motyvuoti neapykantos, pykčio, rasinės ir religinės nepakantės.

Jakartoj suėmė studentų vadus

JAKARTA. — Indonezijos riaušės apimė, kai kariuomenės būriai okupavo universitetų pastatus. Oficialiais pranešimais, Indonezijoje riaušių prieš japonų premjerą Tanaką metu žuvo 10 asmenų ir 105 sužeisti, jų tarpe 14 dar guli ligoninėse.

Indonezijos vyriausybė suėmė studentų vadus ir kelis profesorius. Valdžia uždarė vieną laikraštį ir dvi radijo stotis, kurios kūrėsiuosi jaunuolius. Japonijos premjeras Tanaka grįžo į Japoniją po 10 dienų kelionės. Jis aplankė Filipinus, Tailandiją, Singapūrą, Malaiziją ir Indoneziją. Čia ir Tailandijoje jį sutiko piktos demonstracijos. Tanaka pareiškė esąs patenkintas savo kelione, tačiau pridėjo, kad japonų biznieriui nesugebėję savo buvimo Indonezijoje paaiškinti tos šalies žmonėms.

BANGKOKAS. — Tailandijos užsienio reikalų ministras savo kalboje pareiškė, Indokinijos taika yra šiaurės Vietnamo rankose. Jis kvietė Sovietų Sąjungą padaryti įtaką Hanojui, kad taika būtų pastovi ir ilgai kentėje Pietryčių Azijos žmonės galėtų atsigaivinti.

IZRAELIS PASITRAUKIA NUO SUEZO

Tarp kariuomenių steigama buferio zona

KAIRAS. — Vakar Egipte ant kelio tarp Suezio miesto ir Kairo, vadinamoje 101 kilometro Jungtinių Tautų palapinėje, Egipto kariuomenės štabo viršininkas gen. Gamassy ir Izraelio štabo viršininkas gen. Elazar pasirašė sutartį, numatančią abiejų kariuomenių atitraukimą iš dabartinių pozicijų. Valstybės sekretoriaus Kissingerio pastangomis abi pusės susitarė įsteigti tarp abiejų kariuomenių "buferio zoną", kuri bus rytiniame Suezio kanalo krante. Tą zoną prižiūrės Jungtinių Tautų taikos kariuomenė.

Vakar sekretorius Kissingeris vėl atvyko į Egiptą. Sakoma, kad jis kalbina Egipto prezidentą Sadatą, kad kartu su juo skristų į Damaską derėtis su Sirijos vadais, kad ir jie susitartų su Izraeliu dėl kariuomenių atitraukimo.

Sutarties pasirašymo liudininku buvo JT generolas, suomis Ensio Silasvuo. Egiptas nieko neskelbia apie sutarties sąlygas, tačiau Amerikos delegacijos pareiškimai Izraelyje leidžia korespondentams susidaryti tokį vaizdą: Izraelio jėgos pasitrauks visai iš vakarinio kanalo kranto ir grįš nuo kanalo apie 20 mylių į rytus. Demilitarizuota zona bus 7 mylių pločio.

Abiejose tos zonos pusėse dar bus siauresnės zonos, kuriose Egipto ir Izraelio kariuomenės turėti tik lengvus ginklus. Egiptas žymiai sumažins savo jėgas rytiniame kanalo krante, palikdamas tik apie 7,000 vyrų ir 30 tankų. Iš rytinio kranto turi būti išvežti sunkieji artilerijos ginklai ir priešlėktuvinės raketos, kurios galės būti pastatytos neartčiau kaip 8 mylių nuo kanalo, vakarinėje jo pusėje. Panašų sąvokų ginklų ir kariuomenių "išretinimą" turi atlikti ir Izraelis.

Prezidentas Nixonas, paskelbdamas apie susitarimą, ketvirtadienį pripažino, kad ši jėgų atpalaidavimo sutartis yra tik pirmas žingsnis ilgoje derybose. Susitarimą pasveikino ir JT sekretorius Waldheimas. Jungtinės Tautos žada padidinti savo kariuomenės skaičių iš 5,545 vyntantų, pykčio, rasinės ir religinės nepakantės.

Egiptas ir Izraelis pripažįsta Kissingerio svarbų vaidmenį šiose derybose. Jis skraidydamas iš Tel Avivo į Asvaną, kur gyvena prezidentas Sadatas, gerokai išvargino abiejų valstybių ministrus ir kitus pareigūnus, kuriems trūksta miego.

Jis susitarimą Izraelyje puola dešiniųjų partijų koalicija — Likud. Ji sako, kad sutartis numato, kad tik vienas Izraelis atitrauks kariuomenę iš buvusių pozicijų. Egiptas vėl ruošis naujam karui, tačiau ši kartą jam nebereikės peržengti Suezio kanalo, nes jo kariuomenė stovi rytiniame krante, kur ji, nors vėliau, pasiliks. Egipto spauda, kaip ir Izraelio, nieko nerašo apie savo kariuomenės sumažinimą. Jeruzalės laikraščiai pripažįsta, kad izraelitų nuotaika yra nelinksmas. Žmonės susirūpinę, ar Egiptas laikysis savo įsipareigojimų.

Izraelio užsienio reikalų ministras Ebanas pareiškė, kad dabas atėjo laikas ir proga tartis su Sirija. Kissingeris, prieš skrisdamas į Siriją, planuoja susitikti Akabėje su Jordano karaliumi Husseinu.

Sirijoje nuotaikos yra nevienodos. Daug sirų generolų nenori nei kalbėti apie derybas su Izraeliu ir siūlo dėtis su Iraku į karinę sąjungą, kuri toliau tęstų karą prieš Izraelį. Sirijos

Saigonas pasiuntė 6 karo laivus

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė pasiuntė į Paracel salas šešis didžiausius savo karo laivus, nes tose salose išilpo ir iškėlė Kinijos vėliavų grupė Kinijos žvejų. Tarp jų ir vietinės salų policijos įvyko susišaudymų ir Kinija pasiuntė prieš salų du karo laivus.

Didžiausias įtempimas yra Roberto saloje. Neskelbiama ar šiame susikirtime buvo žmonių aukų, tačiau Saigono vyriausybė žada ginti savo salas, kurias Kinijos užsienio reikalų ministerija paskelbė "suverenine Kinijos dalimi".

Ragina numušti naftos kainas

ROMA. — Iždo sekretorius George Schultz pasaulio valiutų konferencijoje kritikavo naftos valstybes už naftos kainų iškėlimą. Jis siūlo kainas sumažinti, nes tokios, kaip dabar yra, kainos daugeliui pasaulio valstybių bus neįmanomos.

Amerikos delegacija Romos konferencijoje aiškina, kad pasaulio ekonomika gali palūžti dėl aukštų naftos kainų. Tuo atveju ir arabų valstybės bei kiti naftos gamintojai nukentės, nes neturės iš kur pirkti plieno, trąšų ir aukštų technologijų gaminių. Nebus kur naftos valstybėms investuoti savo turto.

Aukštos naftos kainos sukelia kitų energijos šaltinių išvystymą ir tuo pačiu sumažins naftos šaltinių vertę. Kainos ypačiai pakenks atsilikusiems kraštams, kurie bandė padaryti ekonominę pažangą.

Arabų valstybių kalbėtojai pavadinio tokius sekr. Schultzo išvedžiojimus "naiviais".

Spiro Agnew parduoda namą

WASHINGTONAS. — Spiro Agnew, buvęs viceprezidentas, parduoda savo namą Washingtono priemiestyje, Bethesda, Md. Už namą Agnew 1972 m. sumokėjo 190,000 dol., tačiau jis dar buvo pagerintas Slaptosios Tarnybos, kuri viceprezidentą saugodavo, pageidavimu. Name sudėti neperšaunami stiklai, įrengta automobilių aikštelė ir vien aukšta mūrinė tvora kainavo 39,500 dol. Agnew už pastatą nori gauti 300,000 dol.

Australijos ambasados pareigūnai namą jau apžiūrėjo, tačiau nesako, ar jį mano pirkti.

spauda atvirai kritikuoja Egiptą už vienašališkas derybas ir susitarimus su bendru priešu Izraeliu.

Be pagrindo terorizuoja ciceriečius

Kaip jau žinoma, frontininkai senai veda akciją prieš Altą, siekia jį likviduoti, palaidoti, kaip savo laiku kad Chruščiovas žadėjo palaidoti Ameriką... Bet realus gyvenimas eina sava vaga ir vargu frontininkų svajonė palaidoti Altą išsipildys. Frontininkams berengiant Altos laidotuvių procesiją, pradėjo steigtis nauji Altos skyriai, ar seniau veikusių atsisteigti... Taip sąlygomis ir laiko dvasiai įtakojant, atsisteigė ir Cicero lietuvių kolonijos Altos skyrius, anksčiau pasigeretiniai stipriai veikęs.

Na, ir laimingas sutapimas: skyriaus pirmininku yra išrinktas tas pats, anksčiau buvęs šio pat skyriaus pirmininkas, dr. P. Atkočiūnas, vietos lietuvių gerbiamas ir mylimas žmogus. Cicero Altos skyrius yra atsteigtas pereinamuoju metu pabaigoje, tad šiuo metu jis yra reorganizavimosi stadijoje: vietos lietuvių organizacijos klubai vieni yra jau atsistatę savo rinktus atstovus, kiti rengiasi rinkti ir siūsti. Skyriaus vadovybė, sėkmingų kėlimosi nuotaikų pagauta, rengiasi organizuoti ir iškilmingai švęsti Vasario šešioliktą drauge su vietos LB-nės skyriumi.

Suprantama, Altos laidotuvių rinkams — vietos frontininkams tai nepatinka, nes tai yra priešinga jų užmojams, jų politiniam siekiui: likviduoti Altą, perimti jo finansus, kontroliuoti išveivijos organizacinę veiklą, aiškiai tarant: mažuma siekia primesti savo valią išveivijos daugumai, prieš jos valią ir įsitikinimus. Tad suprantama, kad Cicero Altos atsteigimas, jo veikla yra didelė ir skauda rakstis

frontininkams. Atrodo, kad skaudžiausiai šią nesėkmę išgyvena — Altos atsisteigimą kolonijoje, tai jų vadukas. Šis vadukas nedelsdamas susidarė patikėtinų grupę, iš pajėgiančių garsiau šaukti, grumoti, tik ne galvoti ir spręsti, ir pradėjo neatlaidžiai, grubiai akciją prieš Altą, jos žmones ir neklauzadas bendruomenininkus.

Cicero frontininkų vadukas, palikęs kabinetą ir laukiančiųjų eiles, su K. Dočkumi — PLLB-nės valdybos nariu ir susidaryta kompanija, vietinių žmonių vadinama genge, lanko vietos organizacijų klubų susirinkimus, kur ir veda viešą ir neatlaidžią akciją prieš Altą.

Šita žmonių grupė, nesiskaitydama su organizacine tvarka, ar bet kokia etika: susirinkimuose chorū šaukia, reikalauja net iš dienotvarkės išbraukti Altos reikalą — atstovo rinkimą — siuntimą į Altą. Gi į pasipriešinusius šitokiai akiplėšiškai akcijai, kompanijos žmonės niekina plūdimu, grasinimu, siūlo nuodų ir net pačių stipriausių! Žinoma, šitokių scenų ir kalbų vadukas oficialiai, viešai, tariasi, nematys ir negirdys...

Tad vadukas su kompanija šitaip "šturmu" eidami ir laimiki sučiupo: perėmė į savo kontrolę mėnesiais tykotą perimti Cicero Namų Savininkų Politikos klubą, pinigą ir nariais gana skaitlingą. Perėmimas įvyko š. m. — sausio mėnesio susirinkime. Žinoma, šitoks ne eilinis laimikis frontininkams ne tik pradžioje, bet ir sustiprino — paskatino siekti toliau ir daugiau. Sekantis jų taikinytis, tiks-

las — perimti Cicero LB-nės apylinkę į savo kontrolę.

Tad šiuo metu, garsaus vaduko, garsiajame bunkeryje vyksta dažni ir intensyvūs pasitarimai prieš įvykiantį apylinkės visuotinę metinį narių susirinkimą, šį sekmadienį, sausio 20-tą d., parapijos salėje. Bunkeryje frontininkai aptaria puolimo — ėmimo taktiką iki pačių detalių, it jie būtų — kovotų arabų — Izraelio fronte?!

Frontininkų vykdomos rinkiminės akcijos įkarštyje nepaliekami nuosalyje net ne daktarų pacientai: jie skuba, ieško kur kam įteikti LB-nės nario mokesį, kad tik, kaip nors, galėtų įsigauti į susirinkimą ir pabaluoti už įsakytuosius... Kad šių žmonių pavardžių niekad nebuvu — nėra apylinkės narių sąrašė, arba kai kurie šių pretendentų balsuoti, rinkti apylinkės valdybą net nežino šios organizacijos — LB-nės idėjos, tikslų, tai su šiais klausimais visai nesigalvoja nei siuntėjai nei paslai...

Trumpai — aiškiai sakant, Cicero frontininkai, visai nesidrovėdami, siekia pakartoti pavasarinius LB-nės Vidurio Vakarų apygardos vykčius "rinkimus", ta pačia sukurta taktika; klasta, melu, apgaule.

Tai iš tikrųjų, tenka gilai apgailestauti, kad savųjų rankomis taip neatsakingai yra griaujamasis išveivijos organizuotas gyvenimas. Negatyviai veiklai, be reikalingai — vidaus trinciai ir okupanto džiaugsmui, yra eikvojami riboti finansiniai, fiziniai, intelektualiniai ir kiti išveivijos ištekliai. Kas itin tragiška, skaudu, jog visa šita yra daroma Lietuvos okupanto kankinamos, ken-

diančios tautos metu ir jos var-du!

Pagaliam, frontininkai, ponai frontininkai, atabuskite kartą, žinokite, kad dauguma niekad neprisisims mažumos diktatūros! Jokia klasta ir jokių melų jūs savo partinės diktatūros išveivijai neprisimesite. Tad ponai frontininkai, neikvokite nei savo, nei išveivijos ribotų išteklių, žinokite, kad darote didelę ir neatleistiną tautinę nuodėmę, kurią nei laikas neuždildys, nei jūsų ateities kartos jos išpirks... Taip pat verta jums atsiminti gyvenimo tiesą, kad kibiras vandens neša tik iki laiko...

Grįžtant prie Cicero nemalonių, skaudžių įvykių, tenka pasakyti, kad ciceriečiai frontininkų šturmavimo, grasinimų, šmeižtų yra ne juokais įbauginanti: pasigenda saugumo, dairosi apsaugos. Tenka girdėti, kad įvyksiančiame Cicero LB-nės metu, visuotiniame narių susirinkime bus policijos apsauga, jau ji pakviesta. Ir tai suprantama, pateisinama: kam rizikuoti narių saugumu, geriau apsisaugoti nuo nelaimės... Ir kaip gi nesiimti apsaugos priemonių, jei paskiri aktyvesni lietuviai, ypač altininkai yra be paliovos visai terorizuojami: jiems fiziniai yra grasoma, akivaizdžiai ir anoniminiais laiškais, skambinimais; mušami langai, teršiami jų namai ir t. t. Šitokios situacijos esant, net paskiri asmenys ieško policijos apsaugos... Tai štai prie ko privedė frontininkų partinės, politinės užmačios, tik jiems vieniemis težinomos...

Cieeriškis

"NAUJENOS" BOLSEVIKAMS
YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

LAISVAMANYBĖ NEREISKIA KOMUNIZMO

Vienas skaitytojas prašo paaiškinti skirtumą tarp laisvamanybės ir komunizmo, o taip pat tarp "pažangiečių" ir komunizmo, nes laisvamanybės pravar-džioja komunistais.

Žmogus laisvai mąstas — laisvą pažiūrą ir nepripažįstas religinių dogmų yra vadinamas laisvamanybe.

Lietuvoje ir JAV-bėse laisvamanybės pradininkas buvo dr. Jonas Šliūpas. 1884 m. dr. J. Šliūpas lankydamsis Amerikoje savo kalbose ir redaguojamose laikraščiuose akcentavo laisvamanybę.

Dažnai yra primetama, kad laisvamanybės yra komunistas. Šios piktos ir neteisingos laisvamanybės priešdaromos piktalaidos yra naudojamos piktam.

Tiesia, kad laisvamanybė skelbia komunizmas. Komunistų yra šūkis: "religija yra nuodai — opiumas". Bet šis šūkis negali įteigoti, kad laisvamanybė yra komunistas.

Dr. Jonas Šliūpas nebuvo komunistas ir yra laikomas didžiausiu jų priešu.

Dažnai užtikinama lietuviškoje komunistinėje spaudoje apie lietuvių "pažangiečių". Šis pavadinimas Amerikoje yra naudojamas komunistų, kurie viešai nenori prisipažinti esą komunistais. "Pažangiečių" vardas dažnai minimas ir mūsų pavergtos tėvynės Lietuvos komunistinėje spaudoje, kuomet rašoma apie amerikiečius lietuvių komunistus.

Taigi laisvamanybė nėra komunistas, o Amerikos "pažangiečių" vadinasi komunistas.

bronzinė moteriškos figūra, 152 pėdų ir 5 inčų aukštumo, stovi veidu į plačiąją jūrą Bedloe's saloje New Yorke. Dešinėje rankoje aukštai iškelusi laiko žibintą, o kairėje rankoje — lentą su užrašu: "1776 m. liepos 4 d."

Statulą suprojektavo ir sukūrė skulptorius Frederic Auguste Bartholdi, Prancūzijos valdžios paskirtas šiam gigantiniui darbu. Laisvės statula yra Prancūzijos dovana JAV nepriklausomybės šimtmečiui paminėti.

Laisvės statulos paminklo pastatymas kainavo tais laikais \$450,000. \$350,000 buvo sukelta populiaria anketa Amerikoje.

Statulos pjedestalas 151 pėdų ir 1 inčo aukštumo. Kertinis skmuo buvo padėtas 1884 m. rugpjūčio 5 d. Statulos atidengimas įvyko 1886 m. spalio 28 d., minint JAV 100 metų nepriklausomybės sukaktį.

M. S.

AMERIKOJ 78 MUZIEJAI

Modernaus muziejaus era prasidėjo Renesanso epochoje, atgimstant menui, literatūrai, Klasiškai ir antikinei istorijai. Turtingieji ir privilegijuotieji asmenys rinko meno vertybes, o joms laikyti statė muziejus ir galerijas.

Amerikoje yra 78 muziejai, meno galerijos ir akademijos.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo abai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė krekvieno rodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Iš perskaite šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2. Knygėlę jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Daugelis iš jų turi meno mokyklas, rengia parodas, paskaitas meno bei literatūros klausimais. Muziejuose telkiamas meno turas, kurį pamatyti gali visose-mė.

Vieni muziejai dideli, kiti mažesniuose miestuose mažesni arba maži, tarnauja visuomenei. New Yorke didelis, turi daugiausia muziejų bei galerijų. Chicago taip pat multimilijoninis miestas, bet turi tik du muziejus — Chicago's Meno Institutą ir Museum of Contemporary Art, kurį prieš keletą metų įsteigė Joseph Shapira. Pastarasis muziejus rengia tiktai išimtinai moderniojo meno parodas.

M. S.

JEI "NAUJENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ

Standard Savings Time

It's always Standard savings-time at Standard Federal Savings. And it's been that way since 1909. We believe that anything can be yours if you save for it.

With our Six Savings Plans, your money will grow with the highest interest rates we can offer.

What's more, there's a certain satisfaction to saving a satisfaction you'll feel even after your goal is met.

7 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.90% on interest accumulated for 1 yr.	6 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.	5 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 90 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.02% on interest accumulated for 1 yr.
7% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.	6 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.	5 1/4% PASSBOOK SAVINGS Interest Paid to the Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.39% on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

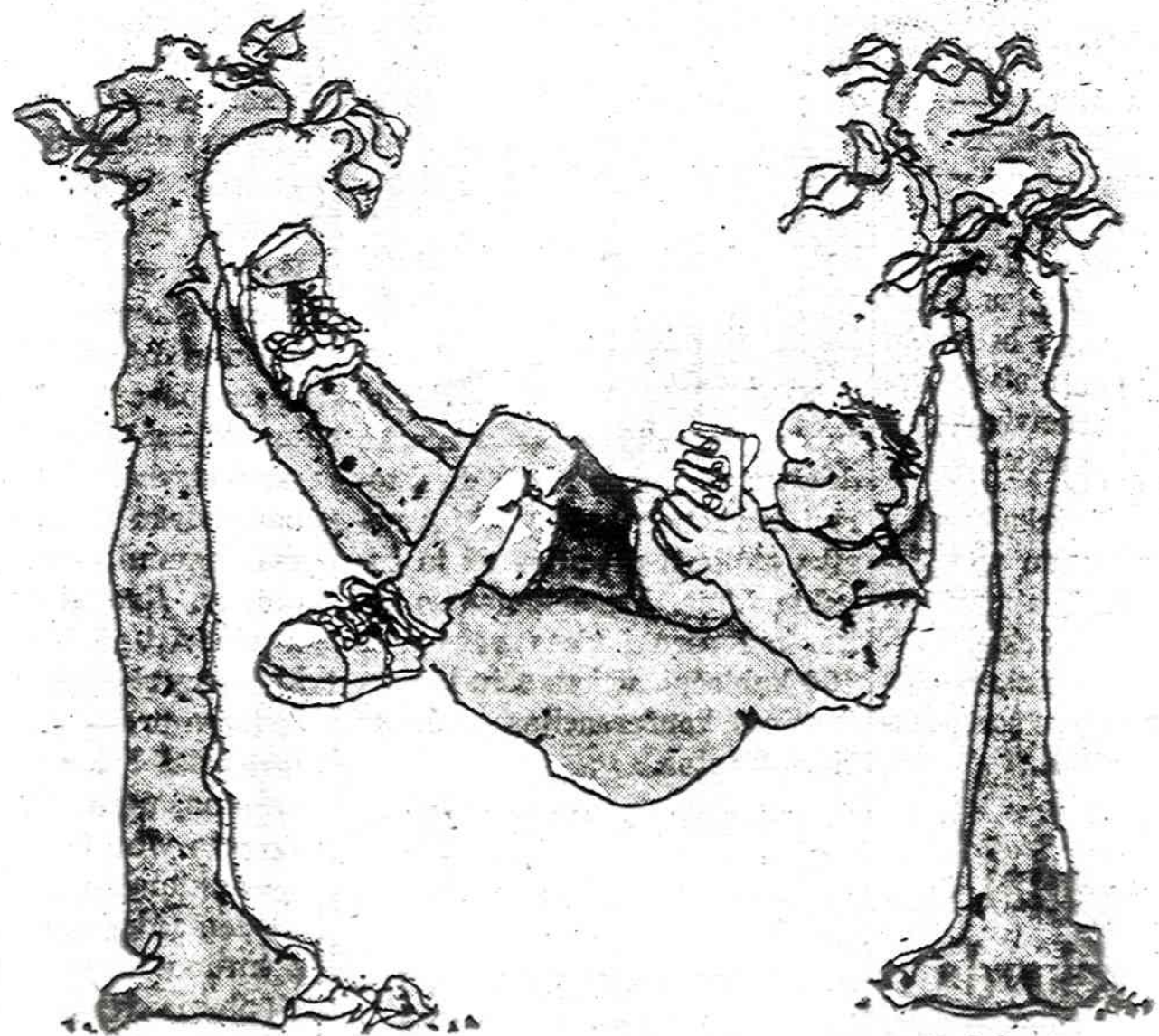
Assets over \$195,000,000.00
Reserves over \$17,500,000.00
Founded 1909

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 - 847-1140

LAISVĖS STATULA

Laisvės statulos žibintas New Yorke šviečia laisvajam pasauliui. Monumentali 225 tonų

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future.

But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown. The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity for 1 year, 5 1/2% for 2 years, 6 1/2% for 3 years, 7 1/2% for 4 years, 8 1/2% for 5 years, and 9 1/2% for 6 years. Interest is paid semi-annually. Bonds are sold by all banks, post offices, and other authorized dealers.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The National Endowment for the Arts.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Eduardą Gizevijų Tilžėje aplankius

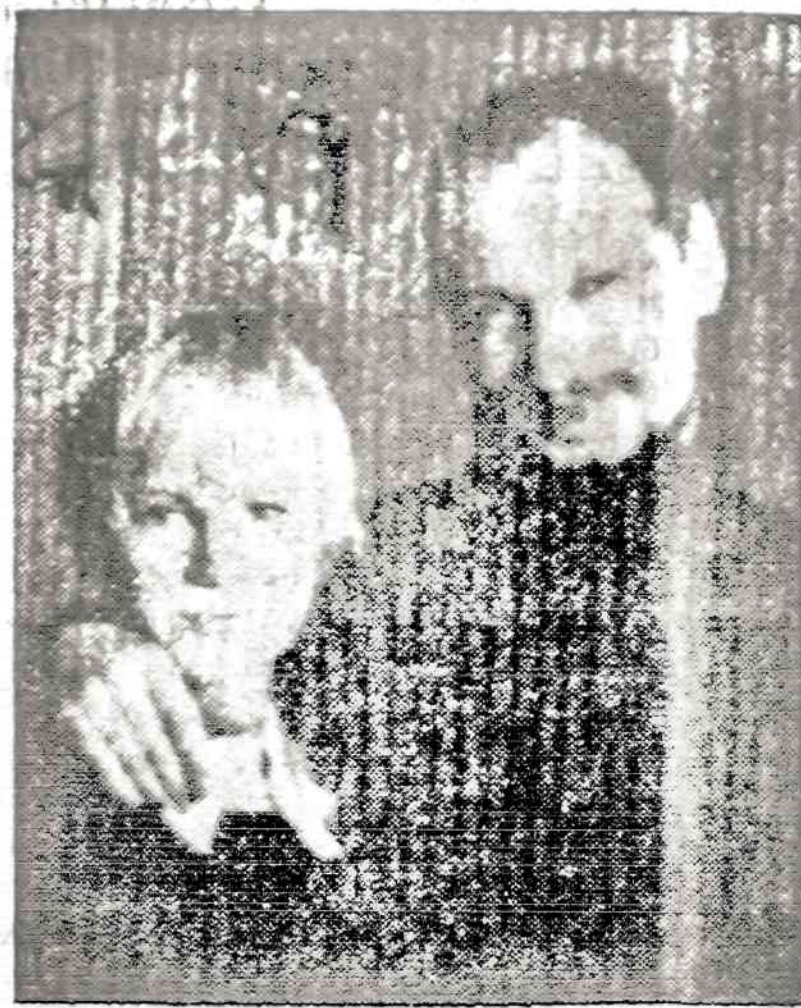
Iš Otto Glagau knygos "Littauen und die Littauer"

Edvardas Karolis Samuelis Gizevijus (Gisevijus), kurį pats kūrė pavadinti Lietuvių Užtarytoju, buvo mokytojų suvokietėjusios Gizevijų šeimos narys iš Lucko, dar vaiku būdamas su tėvais gyveno Seinuose, kur pramoko lietuviškai, tarp 1809 — 1820 metų mokėsis Mažosios Lietuvos, Mielaukiuose, Gumbinėje ir Karaliaučiaus universitete, nuo 1825 m. Tilžės beturčių mokyklos inspektorius ir Tilžės gimnazijos lietuvių kalbos pagalbinis mokytojas, labai pamilęs lietuvių seną kultūrą ir pačius lietuvius, tapęs žymus lietuvių etnografas, tautosakos rinkėjas ir tapytojas, daug apie Mažosios Lietuvos lietuvių, jų gražų būdą ir rėdą rašęs Tilžės ir kt. vokiečių spaudoje. (Plačiau apie Gizevijų Liet. Enciklopedijoje t. VII, pusl. 286 — 287).

m. vasaros kelionės po Panevėžį. Pabaigoje septinto skyriaus, skirto lietuvių kalbai ir poezijai, Otto Glagau rašo: "Dar prieš atvykstant į Tilžę, įvairiose vietovėse stengtasi atkreipti mano dėmesį į Tilžės profesorius Gizevijų kaip didžiausią lietuvių tautosakos žinovą ir primygtinai reikalautą, kad aš jį aplankyčiau.

Pas Gizevijų užsukau vieną rugpjūčio popietę. Gyveno jis ant Nemuno kranto, sename apgrūvusiame bendrabutyje kur dirbo inspektoriumi. Šios darbavietės šeimininkė nukreipė mane į kambarį, kuris iškart prikausė mano dėmesį. Kambarys buvo didelis, erdvus, o svarbiausias jame objektas buvo senas pianinas. Aiškus spalvotų piešinių — tik dailis jų įrengti ir po stiklo dengė visas sienas nuo viršaus iki apačios ir niekur nebuvo spragos, į kurią delnas tilptų. Panašūs raizginiai rietuvėmis stovėjo ant stalų ir kėdžių, ir net ant grindų. Kai juos peržvelgiau, pastebėjau, kad visi jie rodė arba lietuviškus gamtovaizdžius, arba lietuvių valstiečių buitines scenas.

Otto Glagau yra autorius 1969 m. Tilžėje išleistos knygos "Littauen und die Littauer" ("Lietuva ir lietuviai"), kurioje randame "National — Zeitung" ir "Daheim" skelbtus reportažus ir apybraižas iš 1867

Veleri Panov, sovietų žydų, garsus Leningrado Kirovo baleto šokėjas, jau gavo vizą išvykti į Izraelį, tačiau jo žmona Galina Ragozina (kairėje) vizos negavo. Panovas atsisako vienas važiuoti. Amerikos žydai sukėlė didelį spaudimą dėl Panovų. Buvo net atšauktos Leningrado baleto gastrolės Amerikoje.

Grupelėmis grįžtantys iš mokyklos jauni bendrabučio gyventojai nutraukė mano stebėjimus. Greit pasirodė ir jų mokytojas bei globėjas. Niekad gyvenime nesu dar matęs tiek gyvo ir judraus žmogaus, kuris — kaip mane vėliau informavo — turi daugiau metų, negu mūsų šimtmetis. Jo švelnios, mėlynos akys, jo originalūs judesiai rodė žvalumą ir stiprią jėgą. O kaip jis nudžiugo, kai pasisakiau, ko atvykęs.

— Ak, kaip aš džiaugiuosi, — įtikinėjo mane Gizevijus, bene dvidešimt kartų abiem rankom spausdamas mano delnus. — Ar tai tiesa, ar gali tai būti, kad jūs čia atvykote tiksliai dėl lietuvių, kad jums apie juos papasakočiau, kad visas pasaulis susidomėtų mano lietuviu! Labai jau to verti mano šaunūs lietuviu. Tikrai sakau jums, — tęsė jis iškilmingai, — yra verti to. Tačiau aš jau buvau vilties nuostojęs ir todėl dabar taip džiaugiuosi, taip labai džiaugiuosi!

— Iš tikrųjų švytėjo jis dideliu džiaugsmu. Nelengvai pasisekė jam atfustuoti kamputį sofos, nuėmus iš ten knygas ir piešinius, kur paprašė sėstis. Pats gi šiaip taip įsitaisė ant kampo kėdės priešais mane, trindamas iš pasitenkinimo rankas ir žiūrėdamas į mane nepaprastai nuosirdžiai. Bet ilgai nenusėdėjo. Greit pasikėlė ir, leisdamas valią savo suskatinimui, ėmė bėgioti po kambarį. Pagaliau pradėjo pasakoti ir rodyti, ir šiemis jo pasakojimams bei rodydams nebuvo nei galo, nei krašto, kadangi visa tai lieto jo širdžiai labai brangią temą.

— Tai, ką jūs čia matote, — kalbėjo jis, — yra mano rankų darbas. Visa pats esu matęs, patyręs, visa, sutinkamai su tikrove, esu ir nupiešęs. Jau bene keturiasdešimt metų visas savo atostogas skyrčiau tam, kad išmatuočiau visą Lietuvą skersai ir išilgai. Geriau ir valgiau su lietuviu, dalyvavau jų šokiuose, žaidimuose, šventėse. Rinkau jų papročius ir įpročius, jų pasakas ir legendas, dainas ir priežodžius. Pažįstu juos, kaip retas kas!

Ir Gizevijus čia neperėjo. Jau iš aprašymų ir informaci-

jų, kurias, pasirašinėdamas savo pavardę ar iškalbingu "Kaliauninko" slapyvardžiu, teikė leidiniui "Preussische Provinzial — Blätter", pažinau jį kaip stropų tyrinėtoją ir rinkėją. dabar mačiau jo butą, kuris iš tikrųjų priminė lietuvišką muziejų. Nekalbant apie paveikslus, jis turėjo visas knygas, kurios tik išėjo Lietuvos ir jos gyventojų tematika. Turėjo taip pat kruopščiai tvarkomus herbarus, geologinius rinkinius, vertus dėmesio radinius, atkastus žemėje ginklus, papuošalus ir įrankius, iš viso įvairių įvairiausių žinių apie Lietuvą elementus, tiek praeities, tiek ir dabarties tema.

Su suprantamu pasididžiumu rodė jis man šiuos savo lobius, kurių niekaip gvyai būtų nesutikęs kam nors perleisti, nes buvo tai jo mėgėjiško triušo vaisius ir jo vienišos senatvės laimė.

— Ak, jei jūs būtute atvažiuavę bent prieš keletą savaičių, kol dar buvo neprasiidėję mokslo metai! — pareiškė profesorius. — Aš jums tada būčiau talkininkavęs jūsų kelionėje, pats jus būčiau šen bei ten nuvedęs. Mane pažįsta visa Lietuva, visur aš turiu bičiulių, kurie mane svetingai kviečia atostogų, arba būtinai praneša, jeigu ten rengiamos kokios šventės. O man niekur kitur nėra taip miela, niekur daugiau taip gerai nesijaučiu, kaip būtent pas mano lietuvius. Kai esu su jais, atrodo man, kad atsidūriau kažkur į Home-ro laikus, kur klasikinė antika yra iš numirusių prisikėlus.

Tikrai sakau jums, — karštai tęsė jis, — tai vienintelės rūšies klasikinė, labai gabi tauta. Tegul mokslininkai kalba, kaip sau nori, o aš ir toliau laikysiu nuomonės, kad lietuviu ne tik yra rytietiškos kilmės, bet turėjo kažkada palaikyti glaudžius ryšius su egiptiečiais, graikais ir romėnais. Kada ir kaip? To aš negaliu pasakyti, bet remdamasis lietuvių liaudies drabužiais ir šios mįslingos tautos papročiais bei įpročiais, tuo aš niek neabejoju. Jūs tik įdėmiai pasižiūrėkite į jaunų merginų veido bruožus ir kone kiekviename kaime rasite antikinius, idealiai klasikinius profilius. Argi Ragainės apylinkių moterų segami plaukai neprimena egiptiečių "Amono ragų" arba trojetiškių Kreuzos kasų? Argi plačios juostos, rišamos ant kaktų, neprimena tų, kurias nešiojo Vestalės? Ar jų spalvingai išpuošti marškiniai nerodo graikiško kirpimo? Pagaliau, ar lietuviuose negyvuoja padavimas, kad jie, išvaryti iš Persijos, deivę tekancios saulės žemę, o deivę liepusi jiems tol klajoti, kol jie neprieisį jūros krantų? Kaip jums, brangūs bičiuli, visa tai atrodo? — kreipėsi į mane Gizevijus ir atkakliai traukė mane už švarko sagos.

Aš nieko jam neatsakiau, tačiau pagalvojau, kad šis jau pagyvenęs žmogus, vedamas meilės lietuviams, leidžia sau daryti pernelyg drąsias prielaidas ir hipotezes. Kadangi aš tylėjau, jis guviai kalbėjo toliau: — Kiek kartų aš būnu su lietuviu, visada mane apima šios mintys ir aš niekaip negaliu nuo jų atsipalaiduoti. Kai matau prašmatniais rūbais pasiopusias moteris, man regis, kad atsidūriau Prūsijoje, Bitinijos karaliaus, dvare. Kai pirmą kartą dalyvavau vestuvėse ir merginos man atnešė dovanų skaytes, o po to papuošė mane kaspinais, segamais prie diržo ir kojinių, pasijutau Romos stovykloje esąs. O kai prieš nuotaką, einančią su palyda, užkėlė vartus ir paklausė, kas ji ir ko geidžianti, nesąmoningai prisiminiau populiarių romėnų papročį, kur, kaip žinoma, koja buvo lygiai taip pat priimta, o tiksliau sakant, iš pradžių atstumta. Mano brangūs bičiuli spėsk, spėskit jūs pats: ar toks lietuvių ir romėnų apeigų sutapimas gali būti paprastas sutapimas, ar reikėtų prieti išvados, kad šios dvi tautos yra giminingos kažkokiais vidiniais saitais?

Čia Gizevijus džiūgaudamas paplojo delnu per keli ir, kadangi neturėjau drąsos jam prieštarauti, leidosi dar toliau: — Dar geresnis įrodymas, — tarė jis, — yra lietuvių muzika, jų dainavimas, turintis per dvi senovės graikų charakterį, kadangi jis yra veikiau rašytas ir meninio skaitymo, negu melodingo pobūdžio. Prašom tik paklausti!

Sėdo jis prie fortepiono ir užtraukė man kažkokią dainą senu ir virpančiu balsu, tačiau pakiliai. — Atkreipkite tiksliai dėmesį į šią niūrią tonaciją, ji skamba grynai dorėniškai. O štai lidiška, — pastebėjo jis, keisdamas melodiją. — O čia frigitiškas būdas, čia vėl joniškas. Ir pagaliau — eolinis. Tai ką jūs, mielas bičiuli, dėl šito manot? Ar nepakanka stiprių, įtikinančių, nenuneigiamų įrodymų? Aš atsakiau, kad visgi neypatingai nutuokiu apie senovės graikų muziką ir, kadangi pra-

ėjo jau ne viena mano viešnagės valanda, norėjau su profesoriumi atsisveikinti. Tačiau jis ir girdėto to nenorėjo, atkakliai mane įkalbinėjo dar pasilikti, nes turįs man dar daug įdomaus pasakyti ir jam tai suteikė didelio džiaugsmo, be to, jeigu nenoriu jo įžeisti, man nedera išeiti. Mielai pasilikau ir to nesigailėjau.

Senutė tarnaitė padavė mums kažko perkastį, vėliau mes su kėdėmis persikėlėm į balkoną. Medžiuose prieš namą čilbėjo paukščiai, šokinėdami nuo šakutės ant šakutės, priešais mus plačiu Nemunu plaukė burinės valtys, šaiziai kaukdamas, slinko į prieklauką garlais, po balkonų rėkdaudami ir krykšdami gajiojosi vaikiai, ant vandens išdaigas krėtė samdiniai, jaunos apskūnijos, su atidengtais pečiais tarnaitės šniro su kibirais ir erzinosi su žydrą uniforma pasirodžiusiais dragūnais, kurie žvangino pentiniais. Tačiau mano bičiulis Gizevijus nieko negirdėjo, be pertrūkio kalbėjo man apie savo lietuvių ir

net nepastebėjo saulėlydžio, pagyvenęs danguje nuostobią pavaišę, nepastebėjo taip pat, kad pamazai gaubia mus vis tirstesnė nakties tamsa. Iš jo pasakojimų aiškėjo, kad lietuvių stengėsi pažinti ne vien mokslo smalsumo, bet ir meilės bei entuziazmo vedamas. Nežiūrėjo į juos vien tyrinėtojo akimis, žiūrėjo į juos su meile ir pagarba. Nors prigimtini buvo jis moztūras, suėjęs su šia tauta ir glaudžius santykius, sulietuvėjo. Jau čia ir mąsto kaip tikras lietuvis, ir šitai kartą pareiškė tokiu būdu, kurį pravartu priminti.

Prieš daugiau kaip dvidešimt metų Gumbinėje valdė uolusis mokyklų patarėjas Rėtgis. Prisieikė jis padaryti lietuvių kalbai galą ir visiškai ją išliuti iš mokyklų. Šito siekdamas, siuntė sau pavaldiems mokytojams įsakymą po įsakymo. Per visą Lietuvą nusirito nepasitenkinimo ir aimanų banga, tėvai sielojosi ir skundėsi, tačiau nieko tai negelbėjo — vi-

(Nukelta į 5 psl.)

VELTUI
JUSŲ NAMŲ
VERTINIMAS
ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. ARCHER AVE. (prie 47-tos)

254-8500

MES JUS LAIKOME SVARBIU ASMENIU

Su pagarba ERWIN J. MICHAELS

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato
J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresuotai, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogor
Frank Zogor, President

5 1/4 %
Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %
4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4476

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

7 % Mokama 4 metų Certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau.

6 1/2 % mokama 1 metų certifikatams. Mažiausia \$1,000 ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT ACCOUNTS

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais už daryta.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

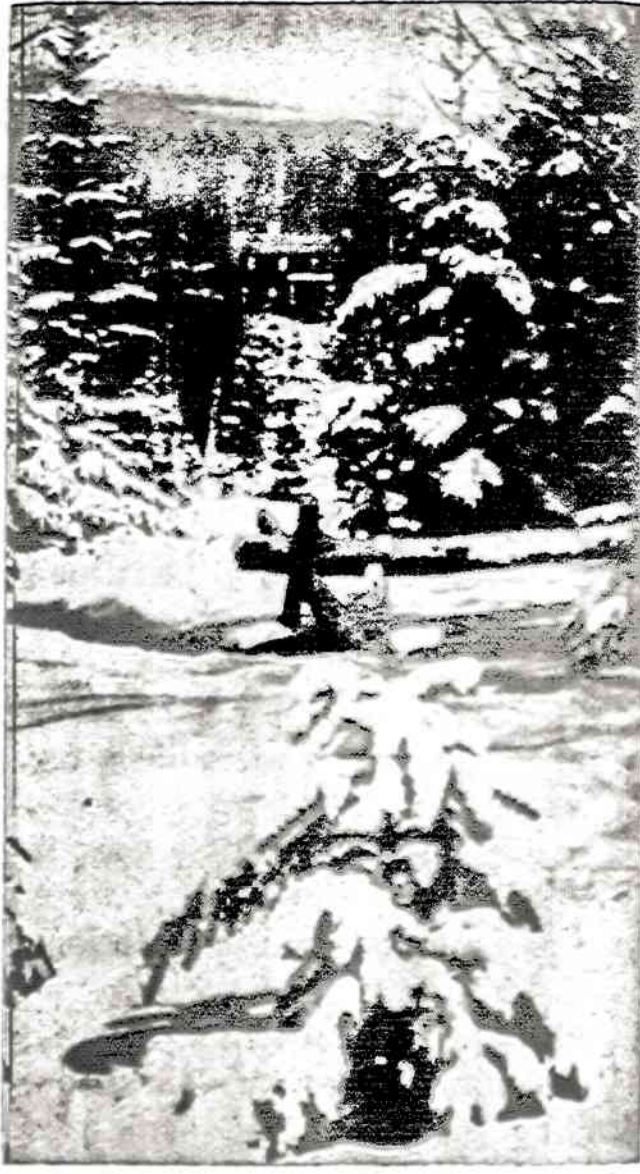
Persituntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2 %	PER ANNUM \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4 %	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2 %	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Pataiko į skaudžią vietą

Amerikos lietuviai prisideda prie smūgio, kurį "Laisvoji Europa" ir "Amerikos balsas" kerta okupantui, bet lietuviai to nežino. Amerikos lietuviai duoda aukas laisvinimo kovai. Dr. Kazys Bobelis važinėja Washingtonu, liudija kongreso komitetams, rašo įtikinančius laiškus ir prašo skirti galimai didesnes sumas laisvojo pasaulio radijo stotims operuoti ir žinioms siųsti ir pavergtą Lietuvą ir kitus rusų okupuotus kraštus, bet nežinojo to didelio darbo rezultaty. Vienas kitas net pagalvodavo, kad be-reikalingai metamas pinigai ir veltui eina gerų Amerikos lietuvių pastangos.

Pasirodo, kad taip nėra. "Amerikos balsas" ir "Laisvoji Europa" visoje Europoje turi įtakos. Šių dviejų galingų stočių balsas pasiekia milijonus klausytojų. Šių stočių siunčiamos žinios yra vienintėlės, kurias pavergtos tautos gauna apie įvykius užsieniuose. Sovietų valdžios kontroliuojama spauda kiekvieną mažiausią žinutę perkošia per savo koštuvą. Daugelio žinių visai nepraleidžia, o kitas sutrumpina ir iškraipo, kad pavergti žmonės nežinotų apie įvykius laisvajame pasaulyje, o dar svarbiau, kad nepatirtų apie pačius Kremliaus valdovus. Šių dviejų galingų stočių siunčiamos žinios pataikė Kremliaus valdovams į tokia skaudžią vietą, kad šiomis dienomis jie pradėjo trukdyti radijo pranešimus. Brežnevas, panaikinęs "šaltąjį karą", buvo sustabdęs pranešimų trukdymą, bet galingos sovietų stotys praeitą trečiadienį jau vėl pradėjo veikti.

Bet ne vien klaidymai pranešimams rodo, kad siunčiamos žinios yra kenksmingos Sovietų Sąjungos valdovams. Stasys Vilkas (ar nebus tiksliai kartais fanatiškas "parteiškas" Vulfas?), Vilniaus radijo stoties žinių vyriausias redaktorius, ne tik per radiją nusiskundė laisvojo pasaulio radijo stotimis, bet jis savo kalbos santrauką atidavė Tiesos redaktoriui, kad ją pakartotų ir skaitytojams, negirdėjusiems jo kalbos. Norėdamas ateiti propagandistams ir pagalbai, parašė straipsnį, kurį pavadinė "Antikomunistinis šmeižtas eteriye". Žodžiu "eteriye" Vilkas nori pasakyti radijo bangomis siunčiamas žinias. Lietuvoje visi žinojo, kad iš laisvojo pasaulio yra siunčiamos žinios ir pavergtą Lietuvą, daugelis komunistų klausydavo tų žinių, bet šis klausymas pavergtose Lietuvoje iki šio meto buvo ignoruojamas. Vilkas pirmą kartą prabilo šiuo reikalu, o jo viršininkai įsakė jo kalbą ir centre sukelia baimę paskelbti partijos centriniame organe. Minėtame straipsnyje Vilkas reiškia vilties, kad ra-

dijo pranešimai nepaveiks krašto gyventojų ir kad nepavyks "idėjiškai nuginkluoti liaudies masių". Vilkas niekus pasakoja ir rašo. Komunizmas niekad nebuvo ir nėra Lietuvos gyventojų idealu. Komunistinė praktika atstūmė nuo rusiško komunizmo ne tik proletarus, bet veik visus darbo žmones. Radijo komentatorius Vilkas tai žino. Jis žino, kad ir krašto gyventojai tai žino. Jis reiškia vilties, kad tie radijo pranešimai nepakenks, bet jis jaučia, kad jie jau pakenkė. Priešas jam atrodo žymiai didesnis, negu iš tikrųjų yra. Iki šio meto ignoruojamus radijo pranešimus rusų pavergtoms tautoms Vilkas šitaip vaizduoja:

"Savo geluonį prieš socialistines šalis, pirmiausia prieš TSRS, nukreipė dešimtys priešiško radijo stočių. Vien mūsų šaliai adresuotos laidos per parą siekia 200 valandų. "Laisvės" programą transliuoja 17 siųstuvų daugelio Tarybų Sąjungos tautų kalbomis. Penkių Europos socialistinių šalių kalbomis per 32 radijo stotis savo antikomunistines programas transliuoja "Laisvoji Europa". Ne mažiau eterį drumsčia "Amerikos balsas", "Vokiečių banga", Bi Bi Si (britų), Pekino ir Izraelio balsai. Antikomunistinei ir antitarybinei radijo propagandai nesigailima lėšų iš valstybinių biudžetų. Pavyzdžiui, Bi Bi Si kasmet gauna 70 milijonų svarų sterlingų. Neseniai JAV kongresas "Laisvės" ir "Laisvosios Europos" radijo stotims paskyrė 50.2 milijono dolerių. Tai buvo padaryta, nepaisant visuomenės ir dalies kongreso narių pasipriešinimo". (Tiesa, 1974 m. sausio 10 d., 2 psl.)

Stasys Vilkas meluoja per akis. Jis turėtų būti geriau informuotas. Nei visuomenė, nei kongreso dalis nesipriešino lėšų paskyrimui "Amerikos balso" ir "Laisvosios Europos" radijo stotims. Prieš paskyrimą kalbėjo sen. Fulbright, bet jo balsas buvo tyruose šaukiančio balsu. Komunistai varo propagandą visame laisvame pasaulyje. Amerikon siunčia didžiausiais kiekiais, bet jie nori, kad net radijo stotys negalėtų pasakyti pavergtiesiems, ką galvoja nepavergtos tautos. Stasys Vilkas ir visa ta dykaduonių gauja, kuri dirba su Vilku yra valstybės maitinami. Sovietų valdžia skiria milžiniškas sumas propagandai žodžiu, raštu, radijo bangomis ir televizijai, bet Vilkas stebisi, kad britai ir JAV kongresas skiria stambias sumas žinioms pranešti. JAV siūlė Gromykai, Europos saugumo ir taikos reikalus svarstančioms komisijoms laisvai pasikeisti informacijomis, duoti tikslas žinias, bet rusai atsisakė. Tokį pasiūlymą jie skaitė bandymu "kištis į sovietų vidaus reikalus".

Vilkas nežino, kad Dr. K. Bobelio, Amerikos Lietuvos Tarybos pirmininko kongreso komitetams pasiūstų laiškas, juose suminėti faktai ir asmeniškai jo liudijimas buvo pats svariausias. Jo argumentais patikėjo komiteto nariai. Vilkas nežino, kad Dr. Bobelis atstovauja didelę Amerikos lietuvių daugumą, susijusią su pačias didžiausias Amerikos lietuvių organizacijas. Vieną Amerikos lietuvių Tarybos darbą bando ardyti tiksliai pora pasimetusių Cicero daktarų, bet lietuviai juos jau pažįsta, ardomojo darbo neleis jiems daryti.

Stasys Vilkas Vilniuje skundžiasi, kad laisvojo žodžio geluonis yra skaudus. Jis turi žinoti, kad kiekvieną dieną jis gels dar giliau, kol komunistai pasitrauks iš raudonosios armijos okupuotų ir pavergtų kraštų.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

VOITECHAS ZAMAROVSKIS HETITAI

77.

I samokslą įspainiojęs ne tik Chatusilio sūnus Chuzijas iš kurio jis buvo atėmęs sosto paveldėjimo teisę (dėl negabumo), bet ir karaliaus sūnėnas Tabarnas, karaliaus paskirtas sosto įpėdiniu. Bet serganciam karaliui dar pakanka jėgų susidoroti su samokslininkais. Jis suaukia pankušą bei tuliją ir paskelbia testamentą, kuris yra ne tik svarbus istorinis dokumentas, bet ir seniausias indoeuropiečių tekstas, kurį galima pavadinti literatūros kūriniu. Yra išlikę jo originalas senąja hetitų kalba ir vertimas į babilonių kalbą. Neabejotinai verta perskaityti bent jo įžangą:

"Taip taria didysis karalius, Tabarnas, didžiųjų seimui ir tarybai:

Štai aš gulėjau ligos patale. Ir tabarnu (karaliu) uždėjau berniuką: "Jisai tėsėda į sostą". Aš, karalius, pavadinau jį savo sūnumi, apkabinau jį, iškėliau ir lepinu jį. O kaip tasai berniukas man atsimoka, baisu apsaityti! Juk neišliejo nė ašaros, neužjautė! Šaltas yra jis ir besirdis! Tada aš, karalius, pašaukiau jį ir liepiau jam prieiti prie mano lovos. Tai ar po viso to galia aš ir toliau sūnėną laikyti sūnumi? Karaliaus žodžių jis niekada neklauė. O savo motinos, tos gyvatės, žo-

džių paklausė! Bet aš, karalius, apie tai sužinojau.

Ką gi, tebūnie kova!

Taciau gana! Jis nebe mano sūnus. Bet dabar jau jo motina baubia tartum karvė: "Iš gyvo kūno išplėšė man kulšį kaip gyvuliui! Jį suvedžiojo. O tu nori jį galutinai nužudyti!" Bet argi aš, karalius, kada padariau jam ką bloga? Ar nepadariau jo žyniu? Visada jam dovanas dovanodavau, visada rūpinau jį. O jis niekada karaliaus žodžių neklauė.

Kaip jis gali širdyje mylėti ir sergėti Chatusą?"

Po to Chatusilis paskyrė naują sosto įpėdinį savo anūką Murišį I, kuris tėsė jo užkariavimų politiką. Po 1610 metų prieš mūsų erą. Murišilis patraukė Chatusilio pramintu keliu į pietus, užėmė Halpą ir nukariavo šiaurinę Siriją. Paskui jis pasuko į Mesopotamijos šiaurę, susirėmė su huritais, įveikė juos ir pavertė savo sąjungininkais. Sudarydamas tą sąjungą, Murišilis turėjo galvoti fanatišką planą: užgrobti Babiloną, turtingiausią miestą to meto pasaulyje. Matyt, jis buvo informuotas apie vidinę politinę suirutę, kuri nesiliovė tenai nuo pat Hamurabio mirties, ir apie sunkią Babilono valdovų padėtį dėl naujos sukilimo bangos pavergtosiose srityse. Nužygiavęs tūkstantį kilometrų išilgai Eufrato upės, jis sustojo prie Babilono sienų. Jos buvo neįveikiamos, ir Murišilis tai žinojo. Bet argi už jų neveikė "penkto-

ji kolona" (jei pavartosime terminą, kuriuo Franko vadino savo šalininkus apgul-tame respublikoniskajame Madride)? Jos dėka Murišilis įžengė į Babiloną pro atdarus vartus, nugalejo negausių kariuomenę, pasipriešinusių ją mpačiame mieste, ir nuvertė nuo sosto karalių Samsuditaną, o kartu su juo — ir įžymiąją Hamurabio dinastiją. Tų įvykių data yra viena seniausių tiksliai nustatytų pasaulinės istorijos datų: 1594 metai prieš mūsų erą.

Murišilis, žinoma, nebuvo toks fantastas, kad būtų norėjęs prijungti Babiloniją prie Chatuso (kaip kad po 1260 metų Aleksandras — prie Makedonijos). Būdamas pakankamai įžvalgas, jis nepaliko tolimajame mieste net okupacinės įgulos, o tik apiplėšė jį ir grįžo namo su nesuskaičiuojamu grobiu. Netrukus po to jis paliko pasaulį kaip ir dauguma didžiųjų nukariautojų: buvo samokslininkų nužudytas. Murišilio priešų vardai žinomi: tai jo žentai Chantilis ir Zidantas.

Kas su kardu ateina, nuo kardo ir žūsta: Chantilis, kuris tokiu būdu užėmė (maždaug 1593 metais prieš mūsų erą) hetitų karaliaus sostą, vėliau nužudė Zidantą, jau turėjęs praktikos tokiuose reikaluose, o Zidantą nužudė jo sūnus Amunas (maždaug 1545 metais prieš mūsų erą, kuris paskui buvo nužudytas, paliepus Chuzijui, "mažajam karaliui" iš Chakmešo miesto. Nežinome, kaip, esant tokiai sosto paveldėjimo tvarkai, jį pateko Telipi-

NAUJUS METUS PRADEDANT (7)

LAISVINIMO DARBAS VISA APIMTIMI

P. STRAVINSKAS

I. — KO SIEKIAME LIETUVOS LAISVINIMO DARBU?

Lietuvos laisvinimo darbu egzilyje arba išeivijoje mes siekiame, kad okupantas būtų priverstas pasitraukti iš Lietuvos.

Tuo tikslu mes teikiame kitoms tautoms ir tarptautinėms institucijoms reikiamą teisingą propagandinę informaciją ir teisinius reikalavimus.

II. — TEISINGA PROPOGANDINĖ INFORMACIJA

Šis darbas gali būti dirbamas visų, kam tik jis prieinamas ir įmanomas, visais būdais ir priemonėmis. Taigi teisingą propagandinę informaciją, pvz., apie Sovietų smurtinį įsiveržimą į Lietuvą ir jos okupaciją, apie okupanto priešpaužą ir mindžiojamą Lietuvos pagrindinių žmogaus teisių ir pan. gali teikti kitoms tautoms ir tarptautinėms institucijoms visi Lietuvos laisvinimo veiksniai — VLIKas, LDT, ALTas ir Bendruomenė, politinės kultūrinės ir kitos organizacijos (paskirai), lygiai kaip ir kiekvienas paskiras asmuo jam priinamais ir įmanomais būdais.

III. — TEISINIAI REIKALAVIMAI

Teisiniai reikalavimai kompetentingiems organams teikiama tiksliai tam teisingą galia turinčių Lietuvos laisvinimo veiksmų, būtent: VLIKo, kaip Lietuvos (valstybinės) tautos atstovybės ir Lietuvos diplomato — valdininkų (sudarancų LDT) įstatymų galia ir jų ribose.

IV. — MŪSŲ KULTŪRINIS DARBAS IR LIETUVOS LAISVINIMAS

Mūsų kultūrinis darbas rodo tautos subrendimą turėti savo laisvą, nepriklausomą valstybę. Todėl jis irgi svarbus Lietuvos laisvinimui, kai jį parodoma mūsų tautos augsta dvasinė kultūra.

Šį darbą dirba Bendruomenė, paskiros mūsų kultūrinės organizacijos, lietuviškos kultūrinės institucijos — įstaigos, irgi pavieniai asmenys, kas tik gali ir nori jį dirbti.

Lietuvišbės išlaikymas, ypač gi auklėjant lietuviškoje dvasioje mūsų jaunimą, priklausioje Lietuvos laisvinimui turinčių darbų, nes Lietuvos valstybė

yra nacionalinė (Nationalstaat), kurios gyventojų didžiumą sudaro lietuvių tauta, dėl ko ir lietuvių kultūra yra svarbus užsienio lietuvių dvasinis ryšys, siejantis su Lietuvos tauta ir kartu veiksnys, skatinąs juos dirbti laisvinimo darbą.

Taigi matome, kad Lietuvos laisvinimo darbas, plačiąja prasme, yra didelis savo apimtimi, kad jį dirbti galime visi išeivijos lietuviai.

Nėra taip, kaip dažnai aiškino ir skundėsi savo kalbose ir straipsniuose buv. PLB pirmininkas St. Barzdukas, kad Bendruomenė esanti iš Lietuvos laisvinimo darbo mūsų politikų išstumta, kad tie politikai — politikieriai laisvinimo darbą laiką savo privilegija. Ne, to darbo yra visiems, tik reikia mūsų visų noro, pasiryžimo ir pasiaukojimo jam dirbti.

V. — KO MUMS LAISVINIMO DARBE TRŪKSTA IR KO LABIAUSIAI REIKIA?

1) Pirmiausia mums trūksta susipratimo. Daugis mūsų nesuvokia, kas yra laisvinimo darbas. Tą, kaip matome, plačios apimties darbą dažnas supranta labai siaurai, siaurose ribose jį atriboja nuo kultūrinio (arba priešingai). Vad. kultūrininkai — bendruomenininkai pradedą laikyti tą darbą jiems svetimu, priklausančiu politikams ir juo visai nesirūpina arba per mažai besirūpina. Turime net tokių, kurie skelbia, kad laisvinimo darbas tiesiog grašio nevertas, kad sudeda mums jam aukos, tai "išmesti į balų pinigai".

Tą gi yra skelbęs iš "kovingų" politikų i "kultūrininkus" persiorientavęs Br. Raila Drauge.

2) Trūksta mums susivokimo, kas yra ir mūsų laisvinimo veiksniai (VLIKas, LDT, ALTas ir LB) t. y. pažinimo jų teisiųjų pagrindų ir prigimties, jų esmės, tikslo, uždavinių, kompetencijos. Dėl to tie mūsų veiksniai, vietoje dirbą sutartinai (kiekvienas savo kompetencijos ribose) laisvinimo darbą, tarp savęs kovoja, ypač gi Bendruomenė, su kitais veiksniais. Bendruomenės vadams ir veikėjams, manding, daugiausia trūksta to susivokimo, kuris ir senosios hetitų istorijos chronologiją auslūmė maždaug dviem šimtmečiais atgal. Bet dabar jau tikrai žinome, kad Hamurabis valdė ne 2003 — 1961 metais prieš mūsų erą o apie 1791 — 1749 metus prieš mūsų erą. Dėl to nebelineka ir pagrindinė hetitų istorijoje skirti "senosios" ir "naujosios" imperijos laikotarpius, juoba kad socialinis — ekonominis hetitų valstybės pobūdis per visą tą laiką iš esmės nepakito.

vedamuosiuose, mažosios "b. kv." raidėmis pasirašinėjamuose), absoliučiai nesusigandąs teisinėje veiksnio problematikoje, skelbia ir sugestiuoja visokias nerimtas VLIKo reformas, plėsdamas veiksmų tarpusavio ginčus, jų nesusipratimus ir dar labiau dezorientuodamas mūsų visuomenę. Tą, rodos, aiškiai esu pavaizdaves savo straipsnių serijoje "VLIKo klausimai", paskelbtoje 1972. XI. 1/24 d. Naujienose, nors anas mūsų "laisvojo pasaulio lietuvių dienraštis" tęsia savo beatodairišką "maišymų" toliau...

3) Atrodo, kad kažkam mūsų trūksta ir geros valios, netgi ir VLIKo veikėjams, kaip pvz., ... ak, visi žino kam. Tam kuris nuolat ir nuolat kelia "draugiškus" (panašius į Draugo) VLIKo likvidacinių "reformų" siūlymus ir deda visokias (net ir su morale, nesiskaitančias pastangas) nustumti VLIKą nuo jo teisiųjų pagrindų ir jį kaip tautos atstovybę, likviduoti (plačiau apie tai irgi esu rašęs Naujienose).

Trūkstant šių gerų dalykų, atsiranda visokių mūsų tarpusavio ginčų, nesusipratimų, visai nereikalingų, tikrai dėl aiškios tiesos. Dėl to kencia mūsų veiksmų geras vardas, smunka jais pasitikėjimas visuomenėje, nukencia laisvinimo darbas ir tautos interesas. Iš tikrųjų, mums trūksta to, ko daugiausia laisvinimo darbe reikia.

VI. — SUSIPRATIMO IR TAIKOS. PRADEDANT NAUJUS METUS!

Tai gal būtų ir geriausias šis mums visems linkėjimas šių Naujų Metų proga, jei kas mums tokią atsiųstų iš anapus "geležinės uždangos", iš brolių ir sesių krauju bei ašaromis aplaistytos mūsų tėvynės Lietuvos...

PATIKSLINIMAS

Vakar dienos P. Stravinsko straipsnyje "Bakime veiksmų nesusipratimus" trečioji eilutė pateko į klaidą. Straipsnio pradžia turi būti tokia: Nežinūnt tai, kad politinio darbo išeivijoje mes turime apstai, ypač gi laisvinimo, jam daug kenkia įvairūs mūsų veiksmų nesusipratimai, daugiausia vis jų nesusitarimai dėl kompetencijos.

šešėliai. O imperijos viduje per kovas dėl sosto "mažieji karaliai" prirpato prie didelio savarankiškumo. Telpino įpėdinį padėtis buvo tikrai nepavydėtina.

Apie juos, beje, mažą ką žinome. Telpino įpėdinį Aluvamą istorikai dar ne taip seniai laikė paskutiniu "senosios" Hetitų imperijos valdovu; po to, esą, apie 200 metų truko "laikotarpis be istorijos" — iki Chatusilio II, kuris įkūrė "naująją" imperiją. Tačiau po prancūzų kasinėjimų Maryje, prie Eufrato vidurupio, paaiškėjo, kad ta "istorijos spraga" susidarė tik dėl klaidingo Hamurabio dinastijos datavimo, kuris ir senosios hetitų istorijos chronologiją auslūmė maždaug dviem šimtmečiais atgal. Bet dabar jau tikrai žinome, kad Hamurabis valdė ne 2003 — 1961 metais prieš mūsų erą o apie 1791 — 1749 metus prieš mūsų erą. Dėl to nebelineka ir pagrindinė hetitų istorijoje skirti "senosios" ir "naujosios" imperijos laikotarpius, juoba kad socialinis — ekonominis hetitų valstybės pobūdis per visą tą laiką iš esmės nepakito.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plėnkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

TELEF. PR 8-3273

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2836 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR
DR. FANG C. LU
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6442 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais pagal susitarimą.
Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliesiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val.
popiet. Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Namų telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6196
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliesiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠLEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

ZVALGAS

UŽTARKIME PREZIDENTĄ NIXONĄ

LAISVOJI TRIBUNA

Amerikoje prezidento ir kitų pareigūnų rinkimai yra laisvi. Kandidatus stato ir respublikonai ir demokratai lygiomis teisėmis. Stato savo kandidatus ir kitos partijos, bet neturėdamos piliečiuose įtakos ir būdamos mažos, balsų mažai teguana ir savo kandidatų nepravada.

Praeitais rinkimais prezidentas Nixonas rinkimuose skaudžiai "sumušė" demokratų kandidatą McGoverną. Tai buvo jų pačių kaltė, kad neišstatė tinkamą žmogų. Rinkimuose kaip ir prie kortų stalo visi lygūs, bet ne visi vienodai gudrūs ir atsargūs; visi nori per petį pažvelgti,

GRADINSKAS

1974 M. TV KAINOS
PRASIDEDA NUO
\$89.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KALNA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WILbrook 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios geles ir vainikais ant-
kapi papuošimui ir sezoninės
kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telefonai: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A FOREST'S FUTURE IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub, and all our wildlife depend on you to help prevent forest fires. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to douse all campfires, stoves, and stoves again. Crush all smokers dead end.

Please! Only you can prevent forest fires

kokį jo oponentas turi kozerį. Republikonų rinkiminė komisija buvo gudresnė; su kai kurių demokratų pagalba jie nelegaliai įėjo į demokratų rinkimų štabo raštinę ir daugiau ką sužinojo, arba kaip demokratai kaltina "išvogė sekretus".

Kokie gali būti kozyrininkų sekretai? Tai rinkiminės propagandos medžiaga.

Ipyko demokratai ir jų advokatai. Šaukia — reikia iki apkurtimo, kad tai kriminalas, nusikaltimas, "tragėdija".

Naujųjų korespondentas W. B. Sebastian pritaria Nixonui, sako, senatorius Ed. Kennedy auto nelaimėje prigirdė nekaltą mergaitę, tačiau tas jiems nebuvo tragedija, o vien "incidentas".

Amerikoje spauda laisva ir iš demokratų sukulto ermyderio padarė gerą biznį, o advokatai, kaip sako Rockford Register-Star žurnalistas Fred Blumenthal, natūralu kad tarpsta, auga ir riebia iš kitų žmonių "trubelių".

Wattergate mokesčių mokėtojas jau kaštavo apie 5 milijonus dolerių ir dar kiek kaštuos... Reikia kia tik pagalvoti, kad žmonių rinkti aukšti teisėjai, senatoriai per visos šalies radiją ir televiziją dienas iš dienų, savaitėmis ir mėnesiais tęsia nebaigiamus ginčus, siekdami inkriminuoti respublikonų komisiją ir patį prezidentą. Kraštui, piliečiams seniai jau atsibodo žiūrėti ir klausytis, bet grupė asmenų yra pasiryžusi žūt-būt tiek privarginti ir išnervinti prezidentą, kad jis n ebevertamas atsisistatydintų.

Kaltina prezidentą Nixoną, kad jo nuosavybė pakilo ir kitoki užmetimai. Jei turtingi jo draugai paukojo prezidentui, tai jie gerą vardą įgijo. Čia nekalta prezidentas. Kodėl tie tiesios ieškotojai nesikabina prie buvusio prezidento Johnsono. Jis

EDUARDA GIZEVIJŲ TILŽEJE APLANKIUS

(Atkelta iš 3 psl.)

si argumentai ir bandymai buvo atmetti ir liko tik tuščios pastangos. Profesorius Gizevičius širdis plyšo iš skausmo, todėl ryžosi jis kreiptis į patį karalių ir pasinėti Fridrikui Vilhelmui IV mažiausio tokio turinio raštą:

Jūs Karališkoji Didenybė kaip taurus meno ir mokslo bičiulis ir globėjas liepiate restauruoti pilis ir rūmus, konservuoti praeities paminklus. Jūsų Karališkoji Didenybė neleis išnaikinti visą tautą, kad lietuvians atimta būtų jų kalba ir tautybė, ir t. t., ir t. t.

Greit po to kultūros ministrija išleido Gumbinės notarių rešcriptą, rekomenduojančią pristabdyti uolumą ir grąžinti status quo — lietuvių džiaugsmui ir pykčiui arsūs patarėjo, kuris veltui bandė surasti viso šio įvykio tikrąjį kaltininką. Po kelerių metų į Tilžę atvyko karalius ir, kai lankėsi gimnazijoje, jam pristatė Gizevičių. Fridrikas Vilhelmas, išgirdęs jo pavardę, pasakė, kad jį kada tur būt yra matęs, arba bent girdėjęs, tik niekaip negalįs prisiminti, kur ir kaip. O profesorius Gizevičius buvo pernelyg kupklus ir baigštas, pernelyg kuklus ir baigštas, didenybei tą laišką, ir viską nutylėjo.

Gizevičius neturi nei žmonos, nei vaikų. Atrodo, kad neturi net artimesnių giminių — jo šeima sudaro lietuviai, ir todėl su tokiu liūdesiu ir širdgėla jis stebi greitai nykstančią, bet dėmesio vertą tautą.

Iš vokiečių kalbos vertė
Edward Martuszewski

ir bulg. kalbą, išėjo mirties joniūrus.

Prezidentas Nixonas padarė žmonijai daug gero, ko ne vienas prezidentas mūsų gadyneje nepadarė. Pakėlė pensinieriams mėnesines algas, sustabdė Vietnamo karą, išreikalavo belaisvius, ir ištraukė visus karius iš Vietnamo, nuvyko į nedraugišką Kiniją, savo mandagumu surišo komunistinę Kiniją su Amerika draugiškais ryšiais peritais 1973 metais kinai jau pirkė iš Amerikos kviečių rugių, kukurūzų už milijonus dolerių, o įvairių įrankių ir mašinų už bilijoną dolerių. Tai prezidento Nixono nuopelnas. Kinai turi aukso, nepraešė paskolų, užmokėjo grynais.

Prezidentas Nixonas nuvyko į Maskvą. Taip pat šalti ryšiai buvo su Amerika. Skaudžiai raudoni rusų komunistai davė nuolaidas Amerikos Prezidentui, pagaliau, prieš jo draugiškų susitarimų kultūros, meno mainais ir komercijos reikalais, bet sutarčių nepasirašė, paliko Amerikos kongresui išstudijuoti. Per 1973 metus komunistai rusai pirkė iš Amerikos kviečių už tris bilijonus dol. ir įvairių reikmenų mašinų už milijonus dol.

Prezidentas Nixonas įgijęs sovietų pasitikėjimą, spaudė žydus eiti prie taikos su arabais. Prez. Nixonas nesidavė rusams apgauti, kad deryboms einant, nebūtų svetimų armijų. Vienok, kai įžūlus rusai komunistai nutarė pasiųsti savo parašutininčius, drąsus mūsų prezidentas žaibo greitumu Amerikos karo jėgoms davė įsakymą būti prisirengus komandotojų įsakymui. Rusų komunistai nusigando ir siuntė parašutininčių atšaukę.

Dabar prisimenu 6 Amerikos prezidentus nuo Hooverio. Kuo pasižymėjo Hooveris? Padarė gyventojus ubagais. Jo laikų įvyko didžiausia depresija. Bankai užsidarė, indėlius neatlygino, namus už morgiaus atėmė, darbai sustojo pinigų nebuvo už ką pirkti duonos, senesni žmonės žudėsi.

Prezidentas Rooseveltas šalį atstatė. Darbai pagerėjo, žmonės pradėjo iš naujo gyventi. Pinigų mažai kas turėjo. Amerika įsivėlė į karą prieš hitlerinę Vokietiją "alijantų" puseje. Viskas ėjo karo frontan. Trūkumų atsirado.

Prezidentas Eisenhower, karo generolas, niekuo nepasižymėjo, tik tai rusams komunistams paliko okupuotas teritorijas ir tautas.

Prezidentas Trumanas buvo nuoširdus žmogus, pravedė nemažai gyventojams pagerinimų. Prezidentas John Kennedy — trumpas buvo jo gyvenimas. Išvijo rusų komunistų atgabentas raketas iš Kubos. Prezidentas Nixonas eina prezidento pareigas jau 5 metai, liko dar 3 metai. Demokratų puolimai, savo prezidento suniekinimai priekabių ieškojimai — skaitau žemiau kritikos. Demokratai neteks garbingo vardo rinkimuose, sau pakenks. Taigi užtarkime neteisingai puolamą savo Amerikos prezidentą Nixoną.

A. A.
ALEKSANDRA MAJAUSKAS
Gyv. 7205 So. Whipple St.

Mirė 1974 m. sausio mėn. 17 dieną, 9:15 val. vakaro, sulaukusi 80 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės mieste.
Paliko nuilūdę dukte Valerija Weinboffer, žentas Willy, du sūnus — Jonas, marti Joyce, ir Viktoras bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Šeštadienį, 2 val. popiet kėnas bus pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2333 W. 71st Street.
Pirmadienį, sausio 21 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Aleksandro Majauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį palaukavimą ir atsiveikimą.

Nuiliūdę lieka:
Duktė, žentas, sūnus, marti, giminės.
Laidotuvių Direktorius Donaldas Petkus. Tel. 476-2345.

ROCKFORD, ILL.

Pirma mirtis naujais metais

Neilgai sirgęs švedų ligoninėje mirė Haroldas Hausmonas, sulaukęs 70 metų. Jis gimė ir augo Lietuvoje, su tėvais atvyko į šią laisvę šalį būdamas jaunas vyrukas. Visa Hausmonų šeima apsigyveno Rockforde, padaugino mūsų lietuvių koloniją, gavo darbus.

Velionis Haroldas buvo plačiai žinomas tarpe lietuvių ir svetimačių, įsigijo taverną prie S. Main gatvės, lietuvių apgyventoje miesto dalyje, buvo draugiškas, iškalbus, biznis jam sekėsi. Vedė lietuvių Gertrūdą, užaugino dvi dukreles, pagaliau perkėlė savo biznį tarpe švedų, Broadway Ave., išpuošė savo įstaigą gražiau už kitų. Jam sekėsi gerai. Įsigijo gražius namus.

Tėvai abudu iškeliavo į amžinastį, dukrelės apsiavedė, Haroldas likosi su žmona, pagaliau nusprendė išeiti į poilsį — pensiją. Po ilgų valandų sunkauso darbo sveikata sušlubavo ir figos prisikabino. Priartėjo mirtis ir mūsų draugiškas Haroldas užmerkė akis. Nuiliūdime paliko savo žmoną, dukreles, brolių, seserį ir daug anūkių. Daug jo klientų lietuvių ir svetimačių susirinko, palydėjo į S. Mary's kapus. Reikšiu gilią užuojautą jo žmonai, dukrelėms, broliui, seseriai, anūkams ir draugams. Zvalgas

NEISMOKETA ALGA

Kai Waterloo mūšio dalyvis seržantas John Stubbings 1816 m. išėjo į atsargą, valdžia paliko jam skolinga neismokėtos algos 19 svarų, 4 šilingus ir 4 pensus. Karo ministerija apskaičiavo, kad toji suma investuota į biznį ir padidinama per metus po 10%, šiandien būtų 69,108,000 svarų ir 34 p.

Stubbingso vaikaičių vaikaitis E. Shead bando tą sumą atgauti.

SKIRTUMAS

JAV žemės ūkio ministeris E. Butz spaudos konferencijoje Londone: "Jūsų vyriausybės krizės yra įdomesnės, nes visada yra išskeltas seksas. Pas mus draskomasi dėl pavogtų politinių dokumentų".

● Prezidentas Nixonas pokalbį su Golda Meir: "Mudviejų abiejų užsienių reikalų ministeriai yra žydai".

G. Meir jam atsako: "Bet manasis kalba geriau angliškai negu jūsiškis".

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Venezuelos Lietuvių Draugija šaukia metinį susirinkimą sausio 20 d. 2 val. p. p. 4500 So. Talman Avenue. Bus valdybos rinkimai. Nariams dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo kavutė.

— Amerikos Lietuvių Piliečių Palėpos klubo metinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 20 d. 12:00 val. vidudienį, Hollywood saleje, 2417 W. 43rd St. Nariai malonėkite atsižvelgti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

Rožė Didgalvienė, rašt.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Mano galybė ir giesmė Viešpaties, jis tapo mano išgelbėtoju".
Viešpats yra mūsų stiprybė, mes nepasitikime žmonių galia. Mes laikomės prie Viešpaties, nuo kurio mes gauname įstatymus, stiprybę, patarimus, apsaugą ir aprūpinimą visą, ko mums reikia. Viešpats pasidarė mūsų išgelbėtoju. Jis išgelbėjo mus nuo nuodėmės ir pasmerkimo. Jis netikėtai atgaivino mus, bet ir sustiprino ir gelbėjo mus su džiaugsmu ir pasimėgimu vaikščioti sliauruoju keliu. Todėl jau dabar jis yra mūsų išmanymas, nes jau dabar mes perėjome iš mirties į gyvenimą, kurį pilnai gausime prisikėlimo iš numirusių.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAITINAMSI VIETA
REpublie 7-8600 REpublie 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktoriai
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublie 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

EAST CHICAGO, IND.

Pasiruošimas Vasario 16-tajai

Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius jau padarė pirmuosius apmatavimus Vasario 16-sios minėjimui. Šiam reikalui yra sudarytas komitetas, kuris numatė sekanciją (tvarką): 1974 m. vasario 16 dienos rytą t. y. 8 val. per Hammond radijo stotį WJOB banga 1230 bus transliuojamas Lietuvos himnas, gen. konsulas J. Daužvardienis įreikorduoja kalbą ir pasikalbėjimas apie dabartinę Lietuvos padėtį su mūsų studentais, kurių praves žinių komentatorius Irwing L. Lewin. Protarpiais bus įpinama lietuviškos muzikos. Pasikalbėjimą pravedi padės dar J. Pečiulis ir kt.

Vėliau, 9 val. bus keliama mūsų trispalvė prie East Chicago miesto savivaldybės, kur žodį tars miesto meras Robert A. Patrick. Po vėliavos pakėlimo įvyks bendri pusrėčiai, dalyvaujant vietinės valdžios pareigūnams.

Rytojau dieną — sekmadienį programa prasidės pamal-

domis, o po jų, vakare 5 val. bus tęsiama parapijos salėje — banketas, akta, meninė dalis. Tikimasi, kad joje dalyvaus ir kongr. Ray J. Madden.

Komitetas laukia visų dalyvavimo ir prisidėjimo prie kovos už Lietuvos laisvę, kuri reikalauja iš mūsų pašaukimo, kad mūsų čia buvimo dienos neveltui leidžiamos.

Kitas parengimas, kuris beveik nenutrūkstanta gija yra susijęs su lietuviškais reikalais yra šios apylinkės Lietuvių Bendruomenės minėjimas, kuris įvyks š. m. sausio 26 d. Jame pasisėmę geros nuotaikos ir prisiminę savo nuveiktus darbus, gražiau atšvesime ir Vasario 16 šventę. Minėjimui programa labai graži: akta, meninė dalį išpildys miela solistė Natalija Aukštuolienė ir vyrų oktetas, po jos seks vakariene, grojant Neo-Lithuania orkestrui ir šokiai.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

Mokinys nušovė mokytoją ir sužeidė dar tris kitus

Supykęs kam buvo perkeltas į kitą mokyklą keturiolikametis Stephen Guy atėjo į Barton pradžios mokyklą, 7650 S. Wolcott Avenue, ir iš dviejų atsiųstų revolverių nušovė tos mokyklos principalą Rudolph Jeze, 53 m., ir sužeidė du mokytojus ir mokyklos sargą. Vaidėzas taikė nušauti dar vieną mokytoją, bet revolveriu užspringus, nebeiššovė ir ir buvo suimtas. Paktadaris yra Englewood distrikto policininko Ralph Guy sūnus.

Sužeistasis sargas Ezekiel Thomas, 47 m., yra ligoninėje kritiškioje padėtyje.

Filmas varo iš proto

Dviejuose Chicago priemiestėse teatruose rodomas filmas "Exorcist", kuriame vaizduojama viena "velnio apsesta" 12-metė mergina. Į filmą sudėtos visokios šlykštybės, kokias jo gamintojų liguista vaizduotė beišgaivojo. Forest Parko proto ligų ligoninės direktoriaus pranešimu, jau 6 žmonės, kurie tą filmą matė, daugiau ar mažiau išprotėję; du iš jų yra ligoninėje po priežiūrą, o keturi įsivaizduoja kad "velnias apseidė" juos pačius ar jų vaikus. Daugelis tą filmą žiūrėdami pajunta širdies pykimą, o kai kurie net apalpsta. Northwestern universiteto psichiatras Dr. Jules Masserman mano, kad toks filmas daro neigiamą įtaką.

Kur gaunami "stikeriai"

Pranešama, kad asmeninių automobilių savininkai Chicagoje gali gauti pirkti "stikerius". Miesto valdyboje (city hall) arba šešiose kitose vietose; sunkvežimiams tik miesto valdyboje. Stikerio kaina automobiliams mažiau kaip 35 arklų jėgos \$20, daugiau kaip 35 iki 55 jėgos \$35; didesniems automobiliams \$55. Miesto valdyboje darbo valandos yra nuo 8:30 priešpieči iki 4 val. popietį nuo pirmadienio iki penktadienio, o šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. dienos.

Traukinėliu kolizijoj sužeista 13 keleivių

Važiudamas arti 35 gatvės sustojimo vieta CTA traukinėlis mechanizmui sugedus staiga sustojo ir į jį atsimušė iš pasakos važiuojęs kitas traukinėlis. Kolizija įvyko penktą valandą popiet, kai žmonių pats didysis judėjimas. Trylikai keleivių Michael Reese ligoninėje suteikta pirmoji pagalba ir visi paleisti namo.

Kova dėl RTA

Per ilgą laiką su dideliais sunkumais Illinoiso legislatorijoje buvo priimtas ir gubernatoriaus Walkerio pasirašytas bilius vietoje CTA (Chicago transportacijos) įsteigti RTA, tai yra sritinė transportacija, kuri apimtų visą Chicago miestą ir 6 apskritys, išplečiant, pagerinant ir nuopiginant autobusais ir traukiniais susisiekimą minėtoji planuojamoje srityje. Tačiau yra susibūrę devyniolika legislatorių atstovų, kurie organizuoja tam RTA projektui opoziciją. Gyventojų atsilaukimas (referendumas) RTA klausimu turi įvykti ateinančio kovo 19 dieną. Jei gyventojai tam projektui pritaris, tai RTA pradės veikti nuo ateinančio liepos mėn. 1 d.

TRUMPAI

— Ponia Bernice Daunora, Gary, Ind., būdama Chicagoje užėjo į Naujienas užsisakyti dienraštį vieneriems metams ir tuo palaikeiti lietuvišką spaudą, atsiliepiant į platinimo arba

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

SEARS NEEDS...

FULL TIME

• CAFETERIA BUS PERSONNEL

These are full time opportunities, with excellent starting salaries plus all SEARS benefits.

PART TIME

• CAFETERIA COOKS

P. M. AND WEEKENDS HOURS

This is a permanent Part Time opening. Excellent earnings. No experience necessary. We will train.

APPLY IN PERSON
PERSONNEL DEPARTMENT
MONDAY THRU FRIDAY
9:30 A. M. to 5:30 P. M.
SATURDAY — 9:30 to 5 P. M.

SEARS ROEBUCK & CO.

GOLF MILL STORE

400 GOLF MILL SHOPPING CENTER

NILES, ILL.

We are equal opportunity employer and a Member of the Chicago Merit Committee.

FACTORY — GENERAL

Well established company with excellent fringe benefits needs reliable men and women for general factory and as trainees on various paper converting equipment.

FIRST AND SECOND SHIFT

See Mr. BUCHMAN

NATIONAL BLANK BOOK COMPANY

7609 INDUSTRIAL DRIVE.

FOREST PARK, ILL.

An Equal Opportunity Employer

naujų skaitytojų vajų. Naujoji mūsų skaitytoja yra gimusi Glasgovo mieste, Anglijoje. Malonu buvo su ja susipažinti ir pasikalbėti įvairiais gyvenimo bei lietuviškais reikalais.

— Birutė Apkė iš Brighton Parko apylinkės, atsiliepiama į Naujienų naujų skaitytojų bei platinimo vajų, užsisakė jas 6 mėn. Idomu pastebėti, kad pastutiniu metu, daugumoje lietuvių moterų vis daugiau kreipia dėmesį į Naujienas ir savo palaikeimui patvirtina jų teisingą linkmę šiuose pasimetimuose ir klaidinančiuose laikuose.

— Victoria ir Adolfas Andriai, 3321 So. Atlantic Ave., Daytona Beach, Florida, atsiliepi į Naujienų platinimo vajų, užsisakdami jas 6 mėn. Naujieji mūsų skaitytojai p. Andriai yra savininkai Seascape motelių ir butų vienoje iš gražiausių pajūrio vietovėse. Vasarotojų ir keliauninkų patogumui kambariuose yra TV, o puikioje lauko aplinkoje plaukiojimo baseinai ir kiti patogumai. Jų prenumuojamais laikraščiais galės naudotis laukiami svečiai.

— Cicero apylinkės lietuviai mėgsta Naujienas ir jas aukomis palaiko. Pratešdami prenumeratas atsiuntę po 6 dol. vajui bei už gautus kalendorius: Jonas Dekeris, Jonas Jakubaitis ir Stasys Juozaitis. Toje apylinkėje vis daugiau atsiranda ir naujų skaitytojų, bet dauguma prašo apie tai neminėti. Todėl ta gal ir pagrįsta baimė neduoti pajusti pilnos žmonių reakcijos į ten pasitaikančius nemamų rezistentų, ir visokio plauko bendradarbiuotojų teroro veiksmus, kuriuos plačiai vartoja jų bendradarbiavimo partneriai užimtuose kraštuose prieš demokratinio nusistatymo mylinčius laisvę asmenis.

— Algirdas Petrauskas iš Gage Parko apylinkės, mokėdamas prenumeratą, įteikė dolerį už kalendorių ir 5 dol. auką vajui. Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už aukas, platinimo pajusti pilnos žmonių reakcijos į ten pasitaikančius nemamų rezistentų, ir visokio plauko bendradarbiuotojų teroro veiksmus, kuriuos plačiai vartoja jų bendradarbiavimo partneriai užimtuose kraštuose prieš demokratinio nusistatymo mylinčius laisvę asmenis.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

SEARS NEEDS...

FULL TIME

• CAFETERIA BUS PERSONNEL

These are full time opportunities, with excellent starting salaries plus all SEARS benefits.

PART TIME

• CAFETERIA COOKS

P. M. AND WEEKENDS HOURS

This is a permanent Part Time opening. Excellent earnings. No experience necessary. We will train.

APPLY IN PERSON
PERSONNEL DEPARTMENT
MONDAY THRU FRIDAY
9:30 A. M. to 5:30 P. M.
SATURDAY — 9:30 to 5 P. M.

SEARS ROEBUCK & CO.

GOLF MILL STORE

400 GOLF MILL SHOPPING CENTER

NILES, ILL.

We are equal opportunity employer and a Member of the Chicago Merit Committee.

FACTORY — GENERAL

Well established company with excellent fringe benefits needs reliable men and women for general factory and as trainees on various paper converting equipment.

FIRST AND SECOND SHIFT

See Mr. BUCHMAN

NATIONAL BLANK BOOK COMPANY

7609 INDUSTRIAL DRIVE.

FOREST PARK, ILL.

An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

AUTOMOBILE MECHANICS

VOLKSWAGEN DEALER
needs experienced VW mechanics. Must have your own tools. Union shop, paid vacation, highest wages.

4808 S. ARCHER AVE.
ask for Mr. KRONENBERGER.

WINDOW WASHERS

Experienced or can train.
Union scale and benefits.

486-2113

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

BILLER TYPIST

Profit sharing. Hospitalization.
Loop location — Archer bus to door.

HA 7-9025

BUSINESS CHANCES

Biznio Proges

PARDUODAMA TAVERNA
IR LIKIERIŲ KRAUTUVĖ

Pilnai atnaujinta. 60 metų biznyje. Bridgeporto apylinkė, lietuvių, lenkų ir bohemo apgyventa.

Tel. 247-9124

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS IR VIRTUVĖ vienam suaugusiam asmeniui, pageidaujama moteris.

Tel. CA 5-4995 arba 776-3727.

ISNUOMOJAMAS ATSKIRAS KAMBARYS DIRBANCIAM VYRUI.

Tel. 471-1343

ISNUOMOJAMAS 6 KAMBARIŲ BUTAS su 3 miegamaisiais gerioje apylinkėje.

Tel. 471-1343.

MARQUETTE PARKE ISNUOMOJAMI 2 KAMBARIAI su baldais ir kitais patogumais — pusiau rūsioje.

Skambinti tel. GR 6-1654.

AL. IR IGNAS

TAISOME VISOKIUS AUTOMOBILIUS

Greitas ir sąžiningas darbas, kaina nebrangi.

Telefonuoti 778-9523 — TEXACO

58-tos ir Western Avenue kampas

LIETUVIS

DAŽYTOJAS

4612 S. Paulina St.

(Town of Lake)

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.

Nuo 5 iki 8 val. vak. skambinti YA 7-9107

STASYS ŠAKINIS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCLIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

ISKILUS 2 BUTŲ

Daug geresnis už dabartinius naujaušius 2 aukštų mūras su 2 dideliais butais po 5½ kambarių ir po 3 puikius miegamuosius kiekvienam. Aukštai ir labai patrauklus beismantas, visur išplasteruotas ir užbaigtas azuoline medžiaga visos šeimos ir svečių malonumams. Išorinio dažymo veik neras tos vietos padengtos tikra aluminijaus medžiaga, 2 masinių mūrinių garazas. Įkainuotas žemiau atstatymo kainos, tik geresnės statybos ir konstrukcijos.

Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAELIS dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

BUSINESS PROPERTY

— S. W. side corner Lot.

50' by 125'. Brick bldg. 40' by 40' with H. W. radiant heat.

Call HE 4-5333

PIGESNIS UŽ BARGENĄ

\$22,500

7 kambarių mūrinis namas su dideliu šeimai kambariu pagrindiniame aukšte, dalinai modernizuotas. 2 masnių garazas, pilnas beismantas, pilno dvirčių — nuo sienos iki sienos — kilimai. Visa tai idealioje ir labai gerioje vietoje i vakarus nuo Pulaski netoli 59-tos gatvės. Vardan savosios šeimos laimės ir pasitenkinimo skambinkite stebukladariui.

Skambinkite MICHAELIS dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

PUSMEČIUI 52 DOLERIAI

(10/20/5/UM)

Pensininkams automobilių APDRAUDA

Amžius 62—80

J. BACEVIČIUS 778-2233

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2546 WEST 69th STREET

Tel.: REpublic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisami auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

D. M. ESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm, Fire and Casualty Company

M. A. ŠIMKUS

Real Estate. Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai. Pildomi pilietybės pareiskimai ir kitoki blaikai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sėkmingai ir gerai, pritarus darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TBL — 776-5888

Anicetas Garbadauskas, sev.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,

KURIE GARSINASI

"NAUJENOSE"